Regionalne Biuro
Gospodarki Przestrzennej
Województwa
Zachodniopomorskiego

PROGRAM ROZWOJU TURYSTYKI W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM NA LATA 2002 - 2006

SZLAKI WODNE

SZCZECIN 2005 r.

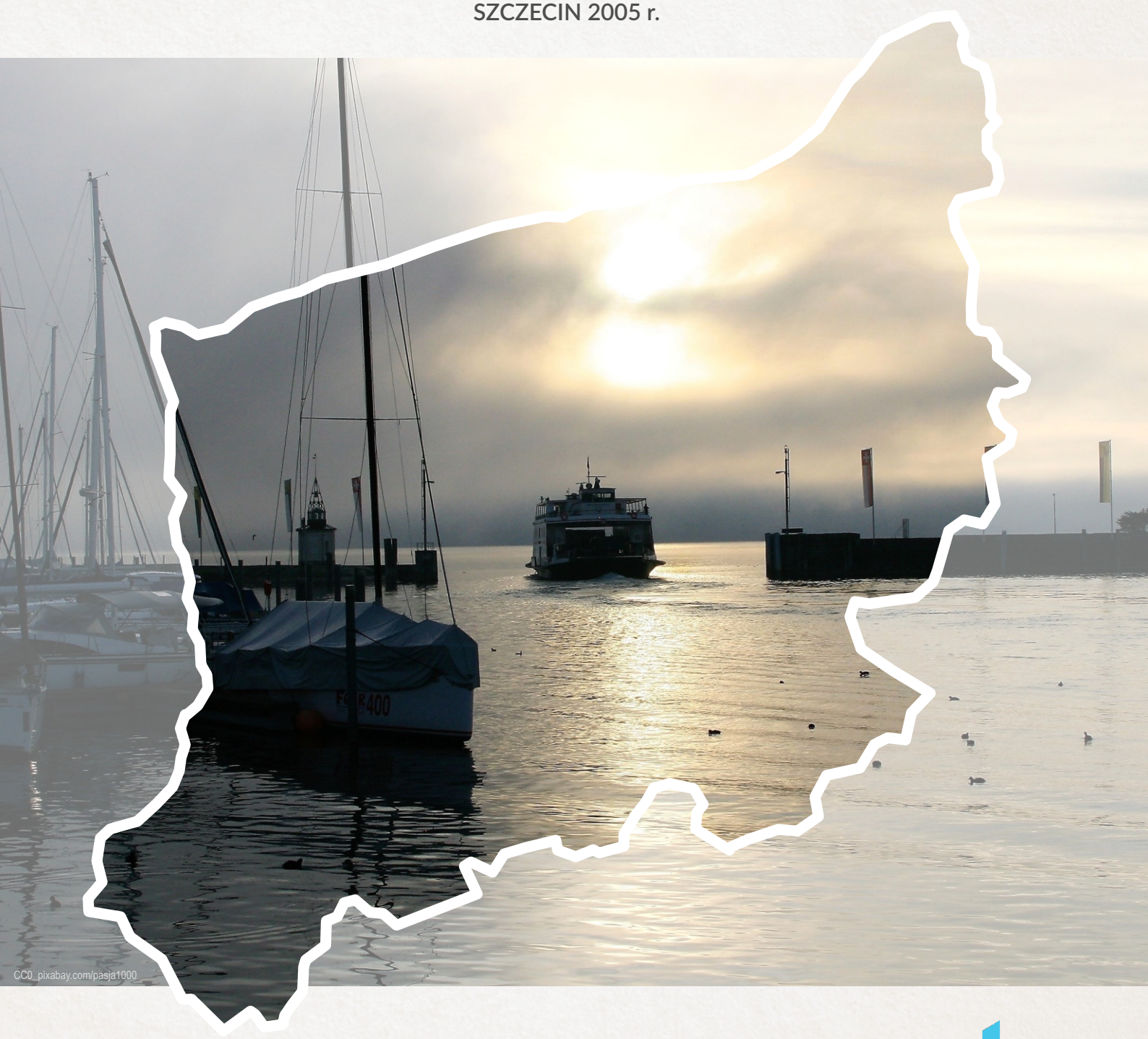

Pomorze Zachodnie

PROGRAM ROZWOJU TURYSTYKI W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM NA LATA 2002 – 2006

SZLAKI WODNE

ZESPÓŁ AUTORSKI	PODPIS
MGR MAGDALENA RACINOWSKA – RATAJSKA TECH. MAREK WIŚNIEWSKI	
SZCZECIN 2005 r.	

1. WSTĘP ... 3

1.1. PODSTAWA FORMALNA OPRACOWANIA ... 3

1.2. CEL, ZAKRES I METODA OPRACOWANIA ... 3

1.3. CZĘŚCI SKŁADOWE OPRACOWANIA ... 4

1.4. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE I DOKUMENTACJE ... 4

2. PRIORYTETY I ZADANIA OKREŚLONE W PROGRAMIE ROZWOJU TURYSTYKI W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM NA LATA 2003 – 2006 ... 6

3. UWARUNKOWANIA ROZWOJU TURYSTYKI WODNEJ ... 7

3.1.POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE I OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OBSZARU OPRACOWANIA ... 7

3.2. GŁÓWNE SZLAKI WODNE ... 9

3.2.1. Rzeka Odra i Zalew Szczeciński ... 10

3.2.2. Rzeka Rega ... 20

3.2.3. Rzeka Drawa ... 25

3.2.4. Rzeka Parsęta ... 32

3.2.5. Rzeka Ina ... 37

3.3. SILNE I SŁABE STRONY ORAZ SZANSE I ZAGROŻENIA ROZWOJU TURYSTYKI WODNEJ – ANALIZA SWOT ... 41

4. MARKOWY PRODUKT TURYSTYCZNY – TURYSTYKA WODNA ... 43

4.1. PODSTAWOWE POJĘCIA ... 43

4.2. GŁÓWNE WYMOGI SPRAWNEGO FUNKCJONOWANIA ... 45

4.2.1. Bezpieczeństwo ... 45

4.2.2. Rozwój i modernizacja infrastruktury turystycznej ... 46

4.2.3. Zintegrowany system informacyjny ... 46

4.2.4. Podniesienie jakości i konkurencyjność świadczonych usług ... 47

4.2.5. Lokalizacja stanic wodnych ... 47

4.2.6. Zrównoważony rozwój ... 47

4.2.7. Oznakowanie szlaków wodnych ... 48

4.2.8. Marketing i promocja poszczególnych regionów ... 48

4.3. OPIS DZIAŁAŃ ... 49

ZAŁ.1 WYBRANE ZNAKI ŻEGLUGOWE NA ŚRÓDLĄDOWYCH DROGACH WODNYCH ... 51

ZAŁ.2 SKRÓCONA INSTRUKCJA ZNAKOWANIA SZLAKÓW TURYSTYCZNYCH PTTK ... 57

1. WSTĘP

1.1. Podstawa formalna opracowania

Opracowanie został wykonane na podstawie porozumienia nr 2, z dnia 21 marca 2005 r., pomiędzy Województwem Zachodniopomorskim w Szczecinie a Regionalnym Biurem Gospodarki Przestrzennej w Szczecinie, dotyczącego wykonania Programu Rozwoju Turystyki w Województwie Zachodniopomorskim na lata 2002 – 2006 – Szlaki Wodne.

1.2. Cel, zakres i metoda opracowania

Część składową Programu Rozwoju Turystyki w Województwie Zachodniopomorskim na lata 2002 – 2006 stanowi problematyka związana z turystyką wodną. Województwo Zachodniopomorskie posiada unikatowe walory między innymi dla rozwoju turystyki wodnej, w tym: żeglarstwa śródlądowego, morskiego, kajakarstwa, windserfing'u. Zadaniem niniejszego opracowania jest wykreowanie wysokiej jakości produktu turystycznego – głównych szlaków wodnych. Przestrzenny zakres opracowania obejmuje rzeki: Odra (wraz z jeziorem Dąbie, Roztoką Odrzańską i Zalewem Szczecińskim), Drawa, Rega, Parsęta i Ina. Rozwój turystyki wodnej przyczyni się w znaczący sposób do poprawy jakości istniejącej, jak i planowanej, infrastruktury obsługującej turystów (m.in. bazy noclegowej, budowy przystani i stanic wodnych, wyznaczenia i wytyczenia szlaków kajakowych). Opracowanie powstało w oparciu o Program Rozwoju Turystyki w Województwie Zachodniopomorskim na lata 2003 – 2006, materiały archiwalne oraz materiały nadesłane przez jednostki samorządowe i inne instytucje zainteresowane problematyką turystyki wodnej.

W wyniku analizy ogólnej charakterystyki terenu i zamierzeń planistycznych oraz dostępnych materiałów, wizji terenowej, przyjęto następujące założenia:

a) opracowanie jest wykonane w oparciu o istniejące materiały i przeglądowe kartowanie terenu,
b) do oceny potencjału turystycznego zastosowano metodę SWOT,
c) zamieszczono opis głównych szlaków wodnych,
d) przedstawiono możliwości rozwoju turystyki wodnej wraz z niezbędnym zapleczem obsługującym.

1.3. Części składowe opracowania

Opracowanie obejmuje 2 części:

1. Część opisowa
2. Część kartograficzna:

Mapa 1: 250 000 Szlaki wodne (1 ark.)
Mapa 1: 100 000 Jezioro Dąbie – Zalew Szczeciński – Zalew Kamieński (1 ark.)
Mapa 1: 100 000 Rzeka Odra (2 ark.)
Mapa 1: 100 000 Rzeka Rega (2 ark.)
Mapa 1: 100 000 Rzeka Drawa (2 ark.)
Mapa 1: 100 000 Rzeka Parsęta (2 ark.)
Mapa 1: 100 000 Rzeka Ina (2 ark.)
Legenda do map (1ark.)

1.4. Materiały źródłowe i dokumentacje

1. Andrejuk A., Turystyka aktywna, rekreacyjna i specjalistyczna. Wyd. KENGRAF, Warszawa 1998 r.
2. Borówka R., Friedrich s., Jasnowska J. i inni: Przyroda Pomorza Zachodniego, Oficyna In Plus, Szczecin 2002.
3. Gołembski G., Przedsiębiorstwo turystyczne w gospodarce wolnorynkowej, Wyd. Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań 1998.
4. Kondracki J., Geografia fizyczna Polski., PWN, Warszawa 2001r.
5. Koźmiński Cz., Agroklimat województwa szczecińskiego, STN, Szczecin 1983 r.
6. Lityński M., Matalewski L., Leszczyńska Z., Michalczyszyn J., i inni. Trasy wodne województwa zachodniopomorskiego – przewodnik kajakowy. Warszawa – Szczecin 2002 – 2003.
7. Mapa środowisko - przyrodnicze uwarunkowania rozwoju 1:200 000, Biuro Studiów i Projektów i Rozwoju Przestrzennego Województwa w Szczecinie. Szczecin 1984r.
8. Mokrzyński J., i inni: Urządzenia turystyczne. Arkady, Warszawa 1973.
9. Neufert E., Neufert P.,: Podręcznik projektowania architektoniczno – budowlanego. Wyd. Arkady, Warszawa 1995.
10. Plan ochrony Cedyńskiego Parku Krajobrazowego. Operat Rekreacyjny. RBGP Woj. szczecińskiego. Szczecin 2001.
11. Plan ochrony Parku Krajobrazowego Dolina Dolnej Odry. Operat Rekreacyjny. RBGP Woj. szczecińskiego. Szczecin 1999.
12. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego, Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego. Szczecin 2002.

13. Podział hydrograficzny Polski. Część II. Mapa 1:200 000, IMGW, Warszawa 1980 r.
14. Program rozwoju turystyki w Województwie Zachodniopomorskim na lata 2002 – 2006, Szczecin 2003.
15. Projekt zagospodarowania stanic kajakowych, małej architektury oraz pomostu drewnianego; Stanice kajakowe na terenie ZMiGDP wzdłuż rzek Radwi i Patrsęty; Biuro Projektowe, Energo – Konsulting 2004.
16. Raport o stanie środowiska w woj. zachodniopomorskim w roku 2000, 2001. IOŚ, WIOŚ, BMŚ, Szczecin 2001.
17. Raport o stanie środowiska w woj. zachodniopomorskim w latach 2002 - 2003. IOŚ, WIOŚ, BMŚ, Szczecin 2004.
18. Słownik wyrazów obcych. PWN. Warszawa 1980.
19. Strategia rozwoju turystyki w latach 2001 – 2006. Rządowy program wsparcia rozwoju turystyki w latach 2001 -2006, Ministerstwo Gospodarki, Departament Turystyki, Warszawa 2002.
20. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Trzebiatów.
21. Szponer A., Fizjografia urbanistyczna, PWN, Warszawa 2003.
22. Tomiś J.,: Turystyczne szlaki wodne województwa szczecińskiego. Przewodnik. COIT. Szczecin 1991.
23. Weryfikacja kryteriów i wielkości przepływu nienaruszalnego dla rzek Polski. Materiały badawcze, seria: Gospodarka Wodna i Ochron Wód. IMGW, Warszawa 1977.

Część wykorzystanych danych pochodzi m.in. z:

- Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie
- Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie
- Materiały nadesłane przez urzędy powiatowe, gminne oraz inne instytucje
- Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
- Wojewódzki Konserwator Przyrody w Szczecinie

2. PRIORYTETY I ZADANIA OKREŚLONE W PROGRAMIE ROZWOJU TURYSTYKI W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM NA LATA 2003 – 2006

Program rozwoju turystyki w Województwie Zachodniopomorskim na lata 2003 – 2006 określił cztery priorytety związane z rozwojem turystyki, a tym samym z rozwojem jednej z głównych dziedzin gospodarki odgrywających znaczący wpływ na rozwój województwa.

- Priorytet 1 „Markowe Produktu Turystyczne" – rozwój markowych produktów turystycznych Województwa.
- Priorytet 2 „Atrakcyjne Miejsca" – rozwój lokalny.
- Priorytet 3 „Markowa Infrastruktura" – „Na szlakach przygody" - rozwój markowej infrastruktury i bazy turystycznej wpływającej na wzrost konkurencyjności produktów Regionu.
- Priorytet 4 „Marketing i szkolenia" - budowa kompleksowego systemu wsparcia rozwoju sektora i produktów turystycznych Województwa.

Dla powyższych priorytetów określono poszczególne zadania. Rozwój produktu turystyki aktywnej i specjalistycznej, w tym subproduktu turystyki wodnej, będzie odbywał się poprzez:

- **Rozwój żeglarstwa** poprzez wspieranie opracowania niezbędnej dokumentacji oraz wspieranie rozwoju przystani na szlakach wodnych.
- **Rozwój turystyki wodnej śródlądowej** ma na celu uaktywnienie pasa pojezierzy. Rozwój Centrów Turystyki Wodnej oraz Sportów Wodnych w pasie pojezierzy.
- **Szlaki wodne,** poprzez poprawę standardów infrastruktury w zakresie turystyki wodnej w województwie, w tym szczególnie poprzez budowę sieci wypożyczalni sprzętu wodnego.
- **Działania informacyjno-marketingowe** wpływające na stworzenie wizerunku Regionu jako atrakcyjnego turystycznie.

3. UWARUNKOWANIA ROZWOJU TURYSTYKI WODNEJ

3.1.Położenie geograficzne i ogólna charakterystyka obszaru opracowania

Województwo zachodniopomorskie położone jest w północno – zachodniej części Polski, na obszarze o powierzchni 22 897 km^2. Graniczy od zachodu z Niemcami, od południa z województwem lubuskim, od południowego - wschodu z województwem wielkopolskim, od wschodu z województwem pomorskim.

Według podziału fizycznogeograficznego Polski J. Kondrackiego, obszar województwa zachodniopomorskiego należy do prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego, podprowincji Pobrzeża Południowobałtyckiego [313] i Pojezierza Południowobałtyckiego [314]. Podział ten odzwierciedla typy krajobrazu naturalnego, uwzględniając procesy rzeźbotwórcze oraz struktury i genezę form geomorfologicznych.

Województwo zachodniopomorskie charakteryzuje się znaczną powierzchnią wód powierzchniowych, wraz z wewnętrznymi wodami morskimi zajmuje ponad 5% powierzchni województwa. Według podziału hydrograficznego obszar województwa znajduje się w obrębie zlewiska Zalewu Szczecińskiego, zlewiska Bałtyku oraz na obszarze dorzecza Odry. Główną rzeką województwa jest Odra. Dopływami większych rzek w granicach województwa są: Myśla, Kurzyca, Słubia, Rurzyca, Tywa, Płonią, Ina, Gunica. Dopływami pośrednimi (poprzez Noteć i Wartę) są: Gwda z Piławą i Drawa. Bezpośrednio do Bałtyku wpływają: Rega, Parsęta z Radwią, Wieprza z Grabową.

Układ wodny, jaki tworzy dolna Odra – jezioro Dąbie – Roztoka Odrzańska – Zalew Szczeciński – Zatoka Pomorska jest bardzo skomplikowanym układem hydrograficznym i reżimem hydrologicznym. W dużym stopniu jest on efektem działalności gospodarczej na rzecz odwodnienia podmokłych terenów torfowiskowych, na najniżej położonych terenach i pozyskiwania ich na cele produkcji rolnej.

Jakość wód powierzchniowych stanowi poważny problem, znaczna ilość rzek i jezior została zakwalifikowana do III i poniżej III klasy czystości.

Na podstawie wieloletnich analiz danych stacji meteorologicznych K. Prawdzic podzielił obszar byłego województwa szczecińskiego na krainy klimatyczne (I – IX).Warunki klimatyczne województwa zachodniopomorskiego charakteryzują się dużą różnorodnością i zmiennością. Duży wpływ wywiera ścieranie się klimatu morskiego z klimatem lądowym oraz czynniki lokalne (rzeźba terenu, szata roślinna, zbiorniki wodne,

zabudowa). Północna i zachodnia część województwa ma wybitne cechy klimatu morskiego: mała roczna amplituda temperatury powietrza, duża wilgotność i wietrzność, krótki okres występowania zimy, chłodniejsze lato i łagodna zima, duża wilgotność powietrza oraz znaczna ilość opadów. Wschodnia część województwa posiada cechy klimatu kontynentalnego: wyższe temperatury latem i niższe zimą, dłuższy okres trwania zimy z dłużej zalegającą pokrywą śnieżną, długie okresy występowania ciszy, wyraźnie zaznaczone pory roku, znaczne amplitudy temperatur w ciągu dnia.

Grunty leśne, w tym lasy, zajmują powierzchnię 808.400 ha, co stanowi ok. 36% ogólnej powierzchni województwa. Duże, zwarte kompleksy leśne występują głównie w części południowej i środkowej województwa (puszcze: Bukowa, Goleniowska, Drawska, Piaskowa, Wkrzańska, Koszalińska). Najsłabiej zalesiony jest pas nadmorski i to głównie w jego środkowej części (wyjątek stanowią lasy na wyspach Wolin i Uznam).

Uwarunkowania przyrodnicze województwa zachodniopomorskiego stanowią bogactwo zasobów oraz walorów przyrodniczo – krajobrazowych, tworząc potencjał dla rozwoju turystyki i rekreacji. Wynikiem przeprowadzonego dotychczas rozpoznania istniejących obszarów chronionych ustawą o ochronie przyrody w województwie zachodniopomorskim ważniejsze formy ochrony obejmują: 2 parki narodowe, 84 rezerwaty przyrody, 7 parków krajobrazowych, 22 obszary chronionego krajobrazu. W ramach sieci Natura 2000 na terenie województwa powołano 9 obszarów specjalnej ochrony ptaków plus dodatkowo 2 obszary na wodach morskich, oraz zaprojektowano 20 specjalnych obszarów ochrony siedlisk.

3.2. Główne szlaki wodne

Szlaki turystyki wodnej można wydzielić m.in. według dwóch kryteriów:

1) ze względu na rodzaj uprawianej turystyki – szlaki kajakowe i żeglarskie;
2) ze względu na walory środowiska geograficznego, dotyczące walorów przyrodniczych, krajobrazowych, jak również infrastruktury obsługującej – szlaki międzynarodowe, krajowe i regionalne.

Szczególne znaczenie, z punktu widzenia gospodarki wodnej, ma pierwszy podział. Istotne tu jest zapewnienie wymaganych głębokości żeglownych oraz odpowiednie szerokości koryt rzecznych umożliwiających manewrowanie jednostkami pływającymi.

Według opinii Instytutu Turystyki optymalne głębokości nawigacyjne na szlakach kajakowych powinny wynosić 25 – 30 cm. W trudnych warunkach dopuszcza się okresowy spadek głębokości do 20 cm. Głębokości na rzecznych szlakach żeglarskich powinny wynosić od 105 – 125cm. Jednak Odra wraz z wewnętrznymi wodami morskimi stwarza dogodne warunki dla jednostek pływających o większym zanurzeniu.

Ogólne wymogi, jakie powinny spełniać dobrze przygotowane szlaki wodne (poza stanem jakości wód powierzchniowych) są podobne jak w przypadku szlaków rowerowych czy szlaków konnych. Są to:

- marketing i promocja produktu turystycznego;
- standardy bezpieczeństwa dotyczące otoczenia, sprzętu, kwalifikacji kadry;
- duża atrakcyjność szlaku;
- zorganizowany transport przewozu sprzętu z określonych miejsc spływu oraz przewóz bagażu do miejsc postojowych;
- oznakowanie szlaku zgodne z wymogami dotyczącymi wewnętrznych wód morskich oraz śródlądowych dróg wodnych;
- mapy z zaznaczonym stopniem trudności, wartościami krajoznawczymi, kilometrażem, spławnością i żeglownością oraz krótką informacją dotyczącą przepisów obowiązujących na wodach żeglownych;
- pełna informacja o miejscach postojowych i noclegowych oraz standardzie świadczonych usług w pobliżu szlaku.

Turystyka wodna oraz sporty wodne (spływy kajakowe, żeglarstwo, windserfing) stanowią coraz częstszy sposób spędzania wakacji. Przez Województwo Zachodniopomorskie przepływa wiele rzek nadających się do uprawiania turystyki wodnej. Do głównych szlaków

rzecznych Program Rozwoju Turystyki w województwie zachodniopomorskim na lata 2003 – 2006 zalicza: Odrę wraz z Zalewem Szczecińskim, Drawę, Regę, Parsętę i Inę. Sezon kajakowy rozpoczyna się na przełomie marca a kończy w październiku. Największe zainteresowanie spływami kajakowymi przypada na okres wakacyjny. Zorganizowanie miejsc postojowych zaopatrzonych w sanitariaty, miejsca noclegowe, z możliwością zakupów oraz zapewnieniem bezpieczeństwa wpłynie na wzrost liczby osób korzystających z tej formy wypoczynku.

3.2.1. Rzeka Odra i Zalew Szczeciński

Dolna Odra, w granicach województwa zachodniopomorskiego, od Kaleńska po Kostrzynek płynie w kierunku północno - zachodnim szeroką Kotliną Freienwaldzką. Następnie zmienia bieg na północny wschód, po czym skręca na północ. Ten odcinek doliny aż do Szczecina jest już znacznie węższy, o charakterze przełomowym. Od Widuchowej Odra płynie dwoma korytami: Odrą Zachodnią i Regalicą. Obszar Międzyodrza w widłach Odry Zachodniej i Regalicy aż po kanał Odyńca na północy swój obecny kształt zawdzięcza pracom prowadzonym w rejonie Dolnej Odry już w XVIIIw. Pod koniec XIX w Niemcy na podstawie systemu polderowego starali się włączyć go do produkcji rolniczej. Próby te zakończyły się fiaskiem i dziś pozostaje on pod wpływem naturalnego reżimu hydroekologicznego. Polderowy obszar Międzyodrza jest pocięty licznymi starorzeczami, rozlewiskami, jeziorami oraz sztucznymi kanałami i rowami melioracyjnymi (obszar Parku Krajobrazowego Dolina Dolnej Odry). Poniżej Widuchowej główne koryta osiągają znaczne głębokości (6 – 7 m, a w rejonie Szczecina 10 – 13 m). W kierunku Szczecina dno doliny znacznie się poszerza, przechodząc w równinę aluwialną, obejmującą jezioro Dąbie oraz liczne torfowiska w kierunku Zalewu Szczecińskiego. Odra poniżej jeziora Dąbie (zwana Domiążą) przechodzi w Roztokę Odrzańską oraz Zalew Szczeciński. Zbiornik ten stanowi część estuarium Odry. Jest to rozległy akwen przymorski o powierzchni 687 km^2 (bez cieśnin) i średniej głębokości 3,8 m. Hydrochemia wód kształtuje się pod wpływem dopływu wód śródlądowych i wymiany wód z morzem. Napływ wody z Bałtyku uzależniony jest m.in. od: kierunku i siły wiatru, ciśnienia atmosferycznego, poziomu wody w Zalewie. Spiętrzenia wód morskich powodują szybki wzrost stanów wód w Zalewie. Dochodzi wtedy do podtapiania terenów nad Zalewem (tzw. cofka). Wymiana wód w Zalewie odbywa się przeciętnie 6 – 7 razy w roku. Zalew Szczeciński dzieli się na część niemiecką – Mały Zalew (277 km^2) i polską - Wielki Zalew (410 km^2). Średnia głębokość polskiej części Zalewu wynosi 4 m, maksymalna 7 m. Przeciętna głębokość sztucznie pogłębianego toru wodnego

Szczecin – Świnoujście wynosi 10 – 11 m.

Wody Wielkiego Zalewu badane są od kwietnia do listopada na 6 stanowiskach pomiarowo – badawczych. Wody Zalewu charakteryzują się dużą zmiennością składu chemicznego. Jakość wód kształtuje się głównie pod wpływem wód rzecznych niosących zanieczyszczenia komunalne, przemysłowe oraz pochodzące ze spływu powierzchniowego. Znaczny wpływ wywierają ścieki prowadzone ze Szczecina i Polic oraz Zakłady Chemiczne w Policach. Zalew jest silnie zeutrofizowanym zbiornikiem wodnym. Zakwity fitoplanktonu trwają praktycznie od kwietnia do listopada. Powodują one wzrost odczynu wody i obniżenie granicy, do której dociera światło słoneczne. Ze względu na niezbyt dużą głębokość, wody Zalewu podlegają silnym procesom mieszania, co w rezultacie wpływa na dobre natlenienie. Na podstawie danych wieloletnich można stwierdzić niskie zasolenie wód w Zalewie, obniżenie zawartości azotanów i azotu ogólnego, fosforu ogólnego oraz nieznaczny wzrost ortofosforanów. Stwierdzono, że fenole nie stanowią istotnego zanieczyszczenia. Zawartość arsenu i metali ciężkich osiąga niski poziom.

SZLAK KAJAKOWY RZEKI ODRY (do jeziora Dąbie)

KILOMETRARZ od początku szlaku	DŁUGŚĆ ODCINKA (km)	KLASA CZYSTOŚCI W PUNKCIE POMIAROWYM		CHARAKTERYSTYCZNE PUNKTY	walory/ stopień trudności	ZAGOSPODAROWANIE TURYSTYCZNE	UWAGI
		a*	b*				
98,25	4,50	III	III	Gozdowice	Kościół z XIII/XIV w., muzeum Wojsk Inżynieryjnych I Armii Wojska Polskiego, punkt widokowy na dolinę Odry. Granica Cedyńskiego Parku Krajobrazowego, Obszar Natura 2000 – specjalne obszary ochrony ptaków, proponowana ścieżka przyrodniczo - edukacyjna	Parking leśny, potencjalna wieś turystyczna, przejście graniczne, przystań żeglugi pasażerskiej	Początek szlaku
93,75	1,8			Most poniżej miejscowości Str. Łysogórki	Budynki o konstrukcji szkieletowej, głaz upamiętniający saperów 1 Armii WP. Granica Cedyńskiego Parku Krajobrazowego, Obszar Natura 2000 – specjalne obszary ochrony ptaków	Parking leśny, możliwość biwakowania	
91,9	1,3			Dopływ Słubi	Obszar Natura 2000 – specjalne obszary ochrony ptaków		
90,6	2,7	III	III	Siekierki most, była stacja kolejowa	Cmentarz wojenny żołnierzy 1 Armii WP z monumentalnym pomnikiem, muzeum Pamiątek 1 Armii WP. Cedyński Park Krajobrazowy, Obszar Natura 2000 – specjalne obszary ochrony ptaków, proponowana ścieżka przyrodniczo - edukacyjna	Możliwość biwakowania, noclegu i wyżywienia	
87,9	5,7			Droga do miejscowości Stara Rudnica	Cedyński Park Krajobrazowy, Obszar Natura 2000 – specjalne	Potencjalna wieś turystyczna,	

					obszary ochrony ptaków,	możliwość biwakowania, noclegu i wyżywienia	
82,2	11,6			Most, Osinów Dolny,	Zbytkowy kościół, pomnik przyrody, Cedyński Park Krajobrazowy, Obszar Natura 2000 – specjalne obszary ochrony ptaków,	Możliwość biwakowania, noclegu i wyżywienia, przejście graniczne, przystań żeglugi pasażerskiej	
70,6	9,4			Bielinek	Neogotycki kościół z cegły ceramicznej, Cedyński Park Krajobrazowy, Obszar Natura 2000 – specjalne obszary ochrony ptaków,	Potencjalna wieś turystyczna, możliwość biwakowania, noclegu i wyżywienia	Pominięta została Cedynia i duży polder – Żuławy Cedyńskie, brak możliwości zejścia na ląd
61,2	5,5			Miejscowość Piasek - kanał	Cedyński Park Krajobrazowy, Obszar Natura 2000 – specjalne obszary ochrony ptaków,	Potencjalna wieś turystyczna, możliwość biwakowania, noclegu i wyżywienia	
55,7	4,1			Zatoń Dolny	Cedyński Park Krajobrazowy, Obszar Natura 2000 – specjalne obszary ochrony ptaków,	Potencjalna wieś turystyczna, możliwość biwakowania, noclegu i wyżywienia, ośrodek jazdy konnej	

51,6	6,5	III	III	Krajnik Dolny, most	Ruiny kościoła z XVIII w. Cedyński Park Krajobrazowy, Obszar Natura 2000 – specjalne obszary ochrony ptaków,	Możliwość biwakowania, noclegu i wyżywienia, przejście graniczne,	
45,1	5,5			Ognica	Kościół z poł. XVI w., stodoły z XIX w. (konstrukcja ryglowa), grodzisko z IX-X w. Obszar Natura 2000 – specjalne obszary ochrony ptaków,	Możliwość biwakowania, noclegu i wyżywienia,	
39,6	1,8	III	III	Widuchowa	Ważniejsze zabytki: zespół murowanych stodół i spichrzy tytoniowych (XVIII-XIXw.), zespoły fortyfikacji w nadodrzańskich lasach, stanowiska ogniowe, stanowiska czołgów, liczne zabytki sztuki sakralnej, kościoły ceglane i kamienno ceglane. Liczne pomniki przyrody (dęby, topole, cisy). Obszar Natura 2000 – specjalne obszary ochrony ptaków, proponowany Widuchowski Park Krajobrazowy	Potencjalna wieś turystyczna, możliwość biwakowania, noclegu i wyżywienia,	
37,8	4,6			**Odra Wschodnia Regalica**	Obszar Międzyodrza Park Krajobrazowy Dolina Dolnej Odry, Obszar Natura 2000 – specjalne obszary ochrony ptaków,		
33,2	6,1			Miejscowość Marwice - kanał	Kościół ryglowy z XVIII w., dom ryglowy z XIX w. Obszar międzyodrza stanowi Park Krajobrazowy Dolina Dolnej Odry, Obszar Natura 2000 – specjalne obszary ochrony ptaków,	Możliwość biwakowania, noclegu i wyżywienia	
27,1	5,0			Elektrownia Dolna Odra - kanał	Obszar Międzyodrza Park		

					Krajobrazowy Dolina Dolnej Odry, Obszar Natura 2000 – specjalne obszary ochrony ptaków,		
22,1	4,30	NON	III	Gryfino, most	Park Wodny Laguna, zabytki m.in.: Brama Bańska (XIII-XIV w), liczne obiekty sakralne, fragmenty kamiennych murów obronnych. Obszar Międzyodrza Park Krajobrazowy Dolina Dolnej Odry, Obszar Natura 2000 – specjalne obszary ochrony ptaków,	Camping, możliwość biwakowania, noclegu i wyżywienia, przejście graniczne, przystań żeglugi pasażerskiej	
17,8	4,0			Żabnica	Obszar Międzyodrza Park Krajobrazowy Dolina Dolnej Odry, Obszar Natura 2000 – specjalne obszary ochrony ptaków	Potencjalna wieś turystyczna, możliwość biwakowania, noclegu i wyżywienia,	
13,8	9,0			Łubnica	Obszar Międzyodrza Park Krajobrazowy Dolina Dolnej Odry, Obszar Natura 2000 – specjalne obszary ochrony ptaków	Potencjalna wieś turystyczna, możliwość biwakowania, noclegu i wyżywienia,	
4,8	4,8	III	II	Most Szczecin – Szczecin Zdroje	Obszar Międzyodrza Park Krajobrazowy Dolina Dolnej Odry, Obszar Natura 2000 – specjalne obszary ochrony ptaków		
0		NON	NON	Jezioro Małe Dąbie		Przystań wodna	Koniec szlaku
32,5	15,1			Odra Zachodnia od Widuchowa - jaz (odległość Gozdowice – Widuchowa jaz 58,65)			
17,4	8,20	NON	NON	Gryfino, most	Obszar Międzyodrza Park	Przejście graniczne	

					Krajobrazowy Dolina Dolnej Odry, Obszar Natura 2000 – specjalne obszary ochrony ptaków		
9,2	3,9			Moczyły	Obszar Międzyodrza Park Krajobrazowy Dolina Dolnej Odry, Obszar Natura 2000 – specjalne obszary ochrony ptaków	Możliwość biwakowania, noclegu i wyżywienia,	
5,3	5,3			Siadło dolne	Obszar Międzyodrza Park Krajobrazowy Dolina Dolnej Odry, Obszar Natura 2000 – specjalne obszary ochrony ptaków	Możliwość biwakowania	
0		NON	II	Kanał Kurowski, kąpielisko Dziewoklicz	Obszar Międzyodrza Park Krajobrazowy Dolina Dolnej Odry, Obszar Natura 2000 – specjalne obszary ochrony ptaków	Możliwość biwakowania, wypożyczalnia kajaku stanica PTTK	Koniec szlaku

Klasa czystości wód w punkcie pomiarowym na podstawie:

* a - parametrów fizykochemicznych

*b - stanu sanitarnego

(wg IOŚ, WIOŚ w Szczecinie 2002 – 2003)

SZLAK ŻEGLARSKI JEZIORO DĄBIE – ZALEW SZCZECIŃSKI – ZALEW KAMIEŃSKI

LOKALIZACJA	PRZYSTAŃ WODNA
Szczecin położona nad rzeką Odrą, obok toru wodnego Szczecin-Świnoujście - najgłębsza w Szczecinie	Przystań Żeglarska "Intersteru" –Szczecin Golęcino. Przedwojenna przystań Szczecińskiego Jacht-Klubu,.
Szczecin	OSRM AM Przystań jachtowa ul. Ludowa7/8
Szczecin	Przystań jachtowa na terenie papierni „Skolwin”
Szczecin- południowa część jeziora Dąbie Małe	Przystań MKS Pogoń u zbiegu rzeki Regalicy i kanału Dąbska Struga
Szczecin u wylotu kanału "Dąbska Struga" łączącego Regalicę z jeziorem Dąbie Małe	Przystań Stoczni Szczecińskiej Nowa
Szczecin Dąbie Małe	Przystań jacht-klubu Akademickiego Związku Sportowego
Szczecin Dąbie Małe	Przystań Polskiego Związku Wędkarskiego
Szczecin Dąbie Małe	Zaplecze techniczne przystani Stoczni Szczecińskiej Nowa S.A. - dawny ośrodek sportów wodnych
Szczecin Dąbie Małe	Szczeciński Jacht-Klub Morski Ligi Obrony Kraju
Szczecin Dąbie Małe	Przystań Pomorskiego Centrum Edukacji (Pałac Młodzieży Młodzieży)
Szczecin Dąbie Małe	Przystań PTTK - marina
Szczecin Dąbie Małe	Szczeciński jacht-klub "Amigo" - w trakcie budowy
Szczecin Dąbie Małe	Przystań Harcerskiego Ośrodka Morskiego
Szczecin Dąbie Małe	Przystań Ligi Morskiej ostatnia, najbardziej na wschód wysunięta, niewielka przystań, położona nad jeziorem Dąbie Małe
Jezioro Dąbie	Lubczyna przystań rybacka i jachtowa - w małej wsi rybacko-rolniczej, położonej nad jez. Dąbie, na obszarze gminy Goleniów
Kanał Policki	Przystań „Olimpia” – przepływa się pod rurociągiem (wysokość masztu max. 7m w zależności od poziomu wody)
Roztoka Odrzańska	• Stepnica - miejsca postoju port rybacki, • Przystań - LOK Klub Żeglarski i Motorowy - położona u ujścia rzeki Gowienicy do Zalewu Szczecińskiego
Zalew Szczeciński	Trzebież

	• Port rybacki, handlowy, pasażerski i żeglarski - największy na Zalewie Szczecińskim • Port Jachtowy Polskiego Związku Żeglarskiego
Zatoka Nowowarpieńska	• Nowe Warpno – Port Jachtowy • Podgrodzie
Rzeka Dziwna, Zalew Kamieński	Wolin Przystanie żeglarskie i miejsca do cumowania znajdują się przy zachodnim brzegu rzeki Dziwna
Rzeka Dziwna, Zalew Kamieński	Kamień Pomorski Dwa miejsca cumowania jednostek (pirs białej floty w centrum miasta i basen jachtowy zbudowany przez Urząd Morski w Szczecinie)
Rzeka Dziwna, Zalew Kamieński	Dziwnów Mały, morski port rybacki u ujścia rzeki Dziwny
Rozlewisko Starej Świny, Jeziora Wicko Wielkie i Małe	
Rozlewisko Starej Świny, Jeziora Wicko Wielkie i Małe	Lubin - nad jeziorem Wicko Wielkie.Basen rybacki oraz położona na północ od niego dawna przystań Ośrodka ZSMP.
Rozlewisko Starej Świny, Jeziora Wicko Wielkie i Małe	Wapnica - Przystań "Sekwana" (przystań wyłączona jest z eksploatacji przez Urząd Gminy w Międzyzdrojach)
Rozlewisko Starej Świny, Jeziora Wicko Wielkie i Małe	Zalesie - dawna przystań pasażerska białej floty położona na północnym krańcu jeziora
Rozlewisko Starej Świny, Jeziora Wicko Wielkie i Małe	Łunowo - przystań żeglarska Młodzieżowego Domu Kultury w Świnoujściu, położona w lesie, w odległości ok. 2 km od wsi, w północnej części jeziora
Rozlewisko Starej Świny, Jeziora Wicko Wielkie i Małe	Przytór - dwa dogodne miejsca do cumowania znajdują się na północnym brzegu Wielkiej Strugi. Rozdziela je niski, stały most łączący Przytór z wyspą Wydrza Kępa (o prześwicie 1 m).
Rozlewisko Starej Świny, Jeziora Wicko Wielkie i Małe	Karsibór- basen głębokowodny dostępny od strony Kanału Piastowskiego.
Zatoka Pomorska	- Świnoujście • Graniczny Punkt Kontroli (Gpk) Miejsce odpraw granicznych, położone na wschodnim brzegu, przy falochronie wyjściowym - pomieszczenia GPK i punkt obserwacyjny kapitanatu portu, z charakterystyczną dla Świnoujścia wieżą. Nabrzeże służy do czasowego postoju jednostek podczas odpraw granicznych i celnych • Jacht klub "4 wiatry" Basen zlokalizowany u ujścia Świny, przy jej zachodnim brzegu, w pobliżu zachodniego falochronu

	• Basen Północny Duży basen głębokowodny (po dawnych jednostkach radzieckiej marynarki wojennej) przeznaczony w planie zagospodarowania przestrzennego miasta pod budowę nowoczesnej mariny • Marina "Orion" Baseny położone w centrum miasta, przy reprezentacyjnym nabrzeżu Władysława IV (miejsce doraźnych odpraw granicznych i celnych) • Marina "Marioli" Dawne nabrzeże przedsiębiorstwa "Żegluga na Odrze" - miejsca postojowe znajdują się na przedłużeniu nabrzeża w kierunku południowo-zachodnim • Jacht Klub Marynarki Wojennej "Kotwica" Najdalej na południe wysunięty basen zimowy - przystań żeglarska o charakterze zamkniętym, użytkowania przez J.K. MW "Kotwica"

3.2.2. Rzeka Rega

Rega jest jedną z najdłuższych rzek północnego Przymorza. Długość rzeki wynosi ok.187,5 km, powierzchnia dorzecza 2 765 km^2. Wypływa z jeziora Resko na Pojezierzu Drawskim, uchodzi do Bałtyku w okolicy Mrzeżyna. Początkowo Rega płynie na zachód, a następnie wykorzystując rynnę o przebiegu południkowym, skręcając na północ. Na tym odcinku (na granicy gminy Brzeżno – Świdwin) największe średnie spadki osiągają ok.2,2 do 3 m/km (2,2‰ - 3‰). Od Świdwina rzeka płynie w kierunku południowo – zachodnim szerokiej doliny(fragment Pradoliny Pomorskiej). W okolicy Łobza rzeka gwałtownie skręca na północ. Na tym odcinku spadki są stosunkowo niewielkie (ok. 0,6 ‰). Powyżej Reska dolina Regi skręca na zachód do jeziora zaporowego w Lisowie. Spadki wynoszą miejscami na tym odcinku powyżej 1‰. Od ujścia Uklei rzeka płynie w kierunku północnym. W okolicach Mrzeżyna rzeka rozwidla się na dwa ramiona - Starą i Nową Regę. Nowa Rega jest korytem sztucznym, przy ujściu do Bałtyku poszerzonym i wykorzystywanym jako port rybacki.

Średnie wieloletnie przepływy (SSQ m/s) w strefie ujściowej rzeki wynoszą ok. 19,4 m^3/s, przepływy maksymalne i minimalne pojawiające się z prawdopodobieństwem raz na 100 lat mogą się wahać od 80 m^3/s do 6 m^3/s.

Zbiorniki na rzece (funkcja użytkowania – elektrownia, retencja) zlokalizowane są w rejonie miejscowości: Likowo (pow. 100 ha) oraz Rejowice (pow. 200ha). Na całej długości rzeki wybudowano 32 budowle piętrzące m.in. jazy, stopnie, progi, przepusty.

Główne dopływy Regi: Stara Rega, Reska Węgorza, Piaskowa, Ukleja, Gardominka, Rekowa, Mołstowa, Błotnica. Rega zaliczana jest do rzek o niedużym stopniu trudności, jednak ze względu na powalone drzewa jest uciążliwa.

SZLAK KAJAKOWY RZEKI REGI (6 – 9 dni)

KILOMETRARZ od początku szlaku	DŁUGŚĆ ODCINKA (km)	KLASA CZYSTOŚCI W PUNKCIE POMIAROWYM		CHARAKTERYSTYCZNE PUNKTY	walory/ stopień trudności	ZAGOSPODAROWANIE TURYSTYCZNE	UWAGI
		a*	b*				
149,8	4,0			Most lokalnej drogi (okolice miejscowości Kluczkowo)			Początek szlaku
145,8	5,2			Sława, most drogi nr152 Płoty – Połczyn Zdrój	Zabytkowy kościół we wsi/ -Łatwy		Proponowany początek trasy dla spływów indywidualny ch
140,6	4,4			Rogalino, most lokalnej drogi	-Łatwy		
136,2	1,8			Bystrzanka, most lokalnej drogi	-Łatwy		
134,4	3,5	NON	II	Krosino, most drogi nr 162 Świdwin - Kołobrzeg	-Łatwy		
130,9	3,6			Świdwin, centrum miasta, most ul. Niedziałkowskiego	Średniowieczny układ centrum miasta oraz inne zabytki/ -Łatwy	Możliwość noclegu i wyżywienia na lewym brzegu	
127,3	5,0			Gola Dolna kładka, wodowskaz	-Łatwy		
122,3	1,3	NON	NON	Lipce, most lokalnej drogi	-Łatwy		
121,0	3,8			Ujście Starej Regi	-Łatwy		
117,2	2,6			Worowo	Szachulcowy kościół, niewielkie grodziska/ -Łatwy		
114,6	8,5	NON	NON	Prusinowo, jaz małej elektrowni wodnej	-Łatwy		Przenoszenie kajaków
106,1	3,4	NON	NON	Łobez, drewniany podest dla kajakarzy przy starym boisku	Głównym zabytkiem jest kościół p.w. Najświętszego Serca Jezusowego. Stado Ogierów Skarbu Państwa, duży ośrodek konny z krytą ujeżdżalnią oraz hipodrom/	Możliwość noclegu i wyżywienia na lewym i prawym brzegu	Proponowany początek trasy dla spływów masowych

					-Łatwy		
102,7	1,7	NON	III	Ujście Reskiej Węgorzy z Brzeźnicką Węgorzą	Koryto rzeki jest zarośnięte krzakami, rzeka zaczyna meandrować, wzrasta prąd rzeki, przeszkody w korycie/ - Utrudniony		
101,0	17			Drewniany mostek z miejscem biwakowym pod zadaszeniem	Fragment dydaktycznej Leśnej Ścieżki Ekologicznej/ - Utrudniony	Miejsce biwakowe na prawym brzegu	
84,0	9,0	NON	III	Łagiewniki, most lokalnej drogi do Stargardu Łobeskiego	- Utrudniony		
75,0	0,5			Resko, most drogi z Nowogardu, jaz młyna	- Utrudniony		kajaki przenoszone są ruchliwą szosą
74,5	1,8	NON	NON	Resko, wodowskaz „Resko	Zabytkowy kościół, ratusz, budynki mieszkalne, pomniki przyrody, park miejski z ciekawym drzewostanem/ - Utrudniony	Pole biwakowe, możliwość noclegu i wyżywienia oraz wypożyczenia kajaków (p. J. Michalczyszyn)	
72,7	4,9			Świergotki, most drogi lokalnej, dawny PGR	- Utrudniony		
67,8	2,6			Żerzyno, mała elektrownia wodna	-Utrudniony		Przenoszenie kajaków
65,2	1,4			Początek Lisowskiego zbiornika wodnego	- Utrudniony	Możliwość biwakowania na lewym brzegu	
63,8	3,0			Ujście rzeki Uklei	- Utrudniony		
60,8	3,8	NON	NON	Lisowo, zapora wys. 5,6 m	Zabytkowy pałac, pomniki przyrody/ - Utrudniony	Możliwość wyżywienia na lewym brzegu	Przenoszenie kajaków
57,0	3,0	NON	III	Płoty, most drogi nr 152 Płoty – Połczyn Zdrój, jaz elektrowni wodnej	Stary zamek, nowy zamek z parkiem dworskim- Internat Zespołu szkół Rolniczych, kościół, rezerwat	Możliwość biwakowania na lewym brzegu na	Przenoszenie kajaków

					przyrody „Wrzosowisko Sowno”/ - Utrudniony	terenie parku Internatu Zespołu Szkół Rolniczych	
54,0	1,0			Ujście rzeki Rekowej	- Utrudniony		
53,0	3,9			Początek Rejowickiego zbiornika wodnego	elektrownia wodna/ - Utrudniony		
49,1	3,5			Barkowo	- Utrudniony	Pole namiotowe na lewym brzegu	
45,6	3,6	NON	III	Smolęcin zapora elektrowni wodnej (wys.6,5 m)	- Utrudniony	Możliwość biwakowania	Przenoszenie kajaków
42,0	6,5			Początek Gryfic	Średniowieczny układ centrum miasta oraz inne zabytki/ -Łatwy	Ośrodek Sportu i Rekreacji – przystań wodna na prawym brzegu z możliwością wypożyczenia kajaków, wyżywienie, nocleg	Uciążliwe jest przenoszenie kajaku przez miasto
35,5	5,5			Ujście rzeki Lubieszowej	-Łatwy	Miejsce biwakowe na prawym brzegu	
32,9	4,3			Skalin	Skansen Wsi Polskiej/ -Łatwy	Miejsce biwakowe na prawym brzegu	
28,6	5,2	NON	III	Borzęcin, most lokalnej drogi	-Łatwy		
23,4	1,5			Początek Gryfic	-Łatwy	Miejsce biwakowe na prawym brzegu	
21,9	3,8			Kłodkowo	Zabytkowy kościół/ -Łatwy		
18,1	5,1	III	III	Gąbin	-Łatwy	Kąpielisko, miejsce biwakowe na prawym brzegu	
13,0	1,8	III	NON	Trzebiatów, most ul. Głębokiej, wodowskaz „Trzebiatów”	-Łatwy	Możliwość noclegu i wyżywienia na lewym i prawym brzegu	
11,2	10,7	III	III	Nowielice, most kolei wąskotorowej	Stadnina koni/	Możliwość noclegu	

					- Łatwy	i wyżywienia na prawym brzegu	
0,5	0,5	III	NON	Mrzeżyno, most lokalnej drogi	osada rybacka, ośrodki wypoczynkowe, port rybacki/	Możliwość noclegu, wyżywienia oraz wypożyczenia sprzętu na lewym i prawym brzegu	Koniec szlaku
0,0				Ujście Regi do Bałtyku			

Klasa czystości wód w punkcie pomiarowym (stanowisko sieci krajowej i regionalnej) na podstawie:

* a - parametrów fizykochemicznych

*b - stanu sanitarnego

(wg IOŚ, WIOŚ w Szczecinie 2002 – 2003)

Wypożyczalnie kajaków

Pole namiotowe, Wypożyczalnia kajaków ul. Zielona 1 Resko	Ośrodek Sportu i Rekreacji ul. Rodziewiczówny2 Gryfice
Jan Michalczyszyn 73-310 Resko	Ośrodek Sportu i Rekreacji z Trzebiatowa ul. Letniskowa 34

3.2.3. Rzeka Drawa

Długość rzeki Drawy, w województwie zachodniopomorskim, wynosi ok. 133 km. Całkowita długość rzeki ok. 200 km, powierzchnia dorzecza ok. 3 296km^2. Wypływa z jeziora Krzywego (Dolina Pięciu Jezior, gmina Połczyn Zdrój), uchodzi jako prawy dopływ do Noteci. Początkowo rzeka płynie głęboko wciętą rynną glacjalną, w kierunku południowym, przepływając przez liczne jeziora. Przepływając przez jezioro Drawsko zmienia kierunek na zachodni. Drawa prowadzi tu niezbyt dużo wody ok. 2,8,m^3/s. Przepływy maksymalne i minimalne pojawiające się z prawdopodobieństwem raz na 100 lat mogą się tu wahać od ok.16 m^3/s do 0,2 m^3/s.

Od jeziora Krosino do Drawska Pomorskiego rzeka płynie szeroką doliną na południe przepływając przez jezioro Lubie do miejscowości Prostynia. Jest to teren poligonu wojskowego, część szlaku na tym odcinku podlega pewnym ograniczeniom lub całkowitemu zakazowi pływania.

Od Drawna rzeka wpływa na teren Drawieńskiego Parku Narodowego. Dolina miejscami jest tu wcięta w płaską równinę sandrową, porośniętą borem sosnowym. Poniżej ujścia Korytnicy Drawa przepływa przez granicę województwa zachodniopomorskiego i wielkopolskiego. Drawa prowadzi to ok. 11m^3/s wody, przepływy maksymalne i minimalne pojawiające się z prawdopodobieństwem raz na 100 lat dochodzą tu od 41 m^3/s do 3,1 m^3/s. Jaz w Drawsku Pomorskim stanowi budowle piętrzącą na rzece Drawie.

Główne dopływy Drawy: Płociczna, Miedznik, Wąsowa, Kokna, Drawica.

Drawa zaliczana jest do rzek niezbyt trudnych, jednak polecanych dla doświadczonym kajakarzom. Falowanie na dużych zbiornikach może być niebezpieczne dla mało wprawnych uczestników spływu. Jako szlak kajakowy znana była już przed wojną, a obecnie jest uznana za jedną z najpiękniejszych, i najlepiej zorganizowanych turystycznie spławnych rzek Pomorza.

SZLAK KAJAKOWY RZEKI DRAWY (ok. 8 – 10 dni)

KILOMETRARZ od początku szlaku	DŁUGŚĆ ODCINKA (km)	KLASA CZYSTOŚCI W PUNKCIE POMIAROWYM		CHARAKTERYSTYCZNE PUNKTY	walory/ stopień trudności	ZAGOSPODAROWANIE TURYSTYCZNE	UWAGI
		a*	b*				
170,4	0,6			Żerdno, most lokalnej drogi, ujście Drawy do jeziora Żerdno	Dogodne miejsce do uprawiania windserfingu. Spyczna Góra z wieżą widokową na obszar Pojezierza Drawskiego, Drawski Park Krajobrazowy/ - raczej dla doświadczonych kajakarzy		Początek szlaku
169,8	0,50			Nowe Drawsko	Drawski Park Krajobrazowy/ - raczej dla doświadczonych kajakarzy	Pole namiotowe, wypożyczalnia kajaków	
169,3	1,6			Ośrodek Wypoczynkowy „MK Cafe”	Kąpielisko, plaża, Drawski Park Krajobrazowy/ - raczej dla doświadczonych kajakarzy	Hotel, domki kempingowe, pole namiotowe, wypożyczalnia sprzętu pływającego, możliwość noclegu i wyżywienia	
167,7	1,3			Stare Drawsko, most drogi nr 163 z Czaplinka do Połczyna Zdrój, wodowskaz	Kościół neogotycki, stanowiska archeologiczne, ruiny zamku (VII – IX w.), kąpielisko, plaża, Drawski Park Krajobrazowy/ - raczej dla doświadczonych kajakarzy	Ośrodek Wypoczynkowy, możliwość noclegu i wyżywienia	Dogodne miejsce do rozpoczęcia spływu. Alternatywą jest rozpoczęcie spływu z Czaplinka
166,4	1,4			Wyspa Bielawa, powierzchnia 80ha (zamieszkała)	Ścieżka przyrodnicza, czteropinny buk,		

					Drawski Park Krajobrazowy/ - raczej dla doświadczonych kajakarzy		
163,0	0,8			Wypływ Drawy z Zatoki Rzeptowskiej	Drawski Park Krajobrazowy/ - raczej dla doświadczonych kajakarzy		trudny do odnalezienia (należy płynąć przy prawym brzegu)
162,2	1,1	I	I	Jezioro Rzeptowskie	Drawski Park Krajobrazowy/ - raczej dla doświadczonych kajakarzy		
161,1	3,5			Wypływ Drawy z jeziora przed miejscowością Rzeptowo	Drawski Park Krajobrazowy/ - raczej dla doświadczonych kajakarzy		
157,6	0,4			Głęboczek, most lokalnej drogi	Szachulcowy budynek młyna, spichlerz, Drawski Park Krajobrazowy/ - raczej dla doświadczonych kajakarzy	Pole namiotowe, Ośrodek Wypoczynkowy wypożyczalnia sprzętu pływającego, możliwość noclegu i wyżywienia	Przenoszenie kajaków
157,2	2,8			Ujście Drawy do jeziora Krosino	Drawski Park Krajobrazowy/ - raczej dla doświadczonych kajakarzy		
154,6	1,7	II	I	Wypływ Drawy z jeziora	Drawski Park Krajobrazowy/ - raczej dla doświadczonych kajakarzy		
152,9	2,6			Budowo, dwa mosty drogowe	Obszar Chronionego Krajobrazu/ - raczej dla doświadczonych kajakarzy	Stacjonuje tu 12 Brygada Pancerna. Nocleg dozwolony jest tylko za zgodą dowódcy garnizonu	
150,3	0,9			Most drogi Złocieniec – Grodniki Drawskie	Obszar Chronionego Krajobrazu	Miejsce biwakowe na lewym brzegu przed mostem	
149,4	7,7			Złocieniec, most drogi Połczyn Zdrój - Mirosławiec	Ruiny zamku, kościół,, ratusz miejski,	Przystań kajakowa	Przenoszenie

					dworzec kolejowy, Obszar Chronionego Krajobrazu/ - raczej dla doświadczonych kajakarzy	nad rzeką Drawą oraz inne Ośrodki Wypoczynkowe	kajaków
141,7	10,4	II	III	Ujście rzeki Kokny	Obszar Chronionego Krajobrazu/ - raczej dla doświadczonych kajakarzy	Możliwość biwakowania na prawym brzegu	
131,3	3,1	III	III	Drawsko Pomorskie, wodowskaz	Liczne zabytki architektoniczne, Obszar Chronionego Krajobrazu/ - raczej dla doświadczonych kajakarzy	Stanica Wodna PTTK, pole namiotowe możliwość noclegu i wyżywienia	
128,2	3,0			Młyńsko, zniszczone urządzenia wodne	Obszar Chronionego Krajobrazu/ - raczej dla doświadczonych kajakarzy		Przenoszenie kajaków
125,2	5,6	NON	NON	Kolonia Mielenko	Obszar Chronionego Krajobrazu/ - raczej dla doświadczonych kajakarzy		Problem stanowią podwodne pale, głazy i gałęzie
119,6	2,6			Jezioro Lubie	Obszar Chronionego Krajobrazu/ - raczej dla doświadczonych kajakarzy		
117,0	3,0			Gudowo, wieś letniskowa	Kościół neogotycki, kąpielisko, Obszar Chronionego Krajobrazu/ - raczej dla doświadczonych kajakarzy	Pole namiotowe, Ośrodki Wypoczynkowy wypożyczalnia sprzętu pływającego, możliwość noclegu i wyżywienia	
114,0	3,0			Karwice	Obszar Chronionego Krajobrazu/ - raczej dla doświadczonych kajakarzy	Wojskowy Ośrodek Szkoleniowo – Wypoczynkowy, internaty, możliwość	Możliwość wynajęcia przewozu kajaków poza obszar poligonu

						noclegu i wyżywienia	
111,0	0,8			Lubieszewo, niedawny PGR	Barokowy kościół otoczony parkiem, kąpielisko Obszar Chronionego Krajobrazu/ - raczej dla doświadczonych kajakarzy	Pole namiotowe, Ośrodki wypoczynkowe, domki kempingowe, wypożyczalnia sprzętu pływającego możliwość noclegu i wyżywienia	
110,2	1,0			Wypływ Drawy z jeziora Lubie	Obszar Chronionego Krajobrazu/ - raczej dla doświadczonych kajakarzy		Trudny do odnalezienia
109,2	26,5			Most leśnej drogi - Poligon. Wstęp wzbroniony	Obszar poligonu wojskowego zakaz pływania i przebywania do miejscowości Prostynia		Możliwość wynajęcia przewozu w Karwicach kajaków poza obszar poligonu. Możliwość płynięcia jedynie za uzyskaniem pisemnej zgody od Dowódcy Jednostki Wojskowej w Drawnie
82,7	4,7	II	I	Prostynia most kolejowy oraz drogowy		Bar, PKS, PKP	Za mostem dogodne miejsce do wodowania kajaków

78,0	6,3			Rościn, most lokalnej drogi	Obszar Chronionego Krajobrazu/ - raczej dla doświadczonych kajakarzy	Miejsce biwakowe	
71,7	2,0			Mostek drogowy	Obszar Chronionego Krajobrazu/ - raczej dla doświadczonych kajakarzy	Leśne pole namiotowe	
69,7	1,4	II	I	Drawno	Obszar Chronionego Krajobrazu, otulina Drawieńskiego Parku Narodowego/ - raczej dla doświadczonych kajakarzy	Stanica Wodna PTTK- czynna od maja do października, możliwość noclegu, wyżywienia oraz wypożyczenia sprzętu pływającego	Przed mostem punkt informacyjny Drawieńskiego Parku Narodowego, obowiązują bilety wstępu
68,3	1,1	II	I	Wypływ Drawy z jeziora Dubie,	Drawieński Park Narodowy/ - raczej dla doświadczonych kajakarzy		Możliwość spływu tylko w okresie od 1 lipca do 15 marca
67,2	4,8			Drawnik, most lokalnej drogi	Ruiny osady, Drawieński Park Narodowy/ - raczej dla doświadczonych kajakarzy	Bezobsługowy schron turystyczny, miejsce biwakowe, możliwość rozpalenia ogniska	Możliwość spływu tylko w okresie od 1 lipca do 15 marca
62,4	3,6	II	I	Barnimie, most lokalnej drogi	Kościół, park podworski, Drawieński Park Narodowy/ - raczej dla doświadczonych kajakarzy	Miejsce biwakowe, sklep	Możliwość spływu tylko w okresie od 1 lipca do 15 marca
58,8	8,8			Pole namiotowe na dawnej bindudze	Drawieński Park Narodowy/ - raczej dla doświadczonych kajakarzy	Możliwość noclegu na polu namiotowym „Barnimie”:	Możliwość spływu tylko w okresie od 1 lipca do 15

							marca
50,0	3,5	II	II	Ujście rzeki Korytnicy	Drawieński Park Narodowy, Terenowa stacja Lubuskiego Klubu Przyrodników/ - raczej dla doświadczonych kajakarzy	Pole namiotowe „Bogdanka”, możliwość noclegu	Możliwość spływu tylko w okresie od 1 lipca do 15 marca
46,5				Granica województwa Zachodniopomorskiego			Koniec szlaku w województwie zachodniopomorskim Szlak kajakowy ciągnie się dalej przez Park Narodowy w granicach województwa lubuskiego

Klasa czystości wód w punkcie pomiarowym na podstawie:

* a - parametrów fizykochemicznych

*b - stanu sanitarnego

(wg IOŚ, WIOŚ w Szczecinie 2002 – 2003)

Wypożyczalnie kajaków

Pole namiotowe, Wypożyczalnia kajaków Nowe Drawsko	Stanica wodna ul.11 listopada Złocieniec
Ośrodek Wypoczynkowy „MK Cafe” Nowe Drawsko	Czaplinek – wszystkie ośrodki zlokalizowane
Ośrodek Wypoczynkowy wypożyczalnia sprzętu pływającego Głęboczek	Pole namiotowe, Ośrodki Wypoczynkowy wypożyczalnia sprzętu pływającego, Gudowo
wypożyczalnia sprzętu pływającego Lubieszewo	Stanica Wodna PTTK Drawno

3.2.4. Rzeka Parsęta

Parsęta jest największą rzeką Przymorza. Osiąga długość ok. 142,6 km, powierzchnia zlewni 3 081,5 km^2. Obszar źródłowy znajduje się na północny wschód od Szczecinka (okolice wsi Parsęcko). Uchodzi do Bałtyku w okolicy Kołobrzegu. Generalnie rzeka płynie w kierunku północno zachodnim. Średni spadek doliny rzecznej w górnym biegu wynosi w górnym biegu 3 m/km (3‰), a w dolnym o,3 m/km (0,3‰).
Średni wieloletni przepływ wynosi ok. 13,7 m^3/s,. Przy ujściu Parsęty do Bałtyku średni wieloletni przepływy wynosi ok. 26,1 m^3/s. Przepływy maksymalne i minimalne pojawiające się z prawdopodobieństwem raz na 100 lat mogą się wahać od 175 m^3/s do 10 m^3/s.

Zbiornik na rzece Rega (funkcja użytkowania – nawadnianie, inna) zlokalizowany jest w rejonie miejscowości: Kłopotowo (pow. 0,35 ha). Na całej długości rzeki wybudowano 12 budowli piętrzących m.in. jazy, stopnie, progi, przepusty.

Główne dopływy Parsęty: Gęsia, Perznica, Dębnica, Mogilnica, Topielica, Pokrzywnica, Pysznica, Gościnka oraz największy dopływ Radew.

Parsęta jest rzeką w miarę łatwą do pokonania, uciążliwą jednak ze względu na naturalne przeszkody, szczególnie w górnym biegu.

Zgodnie z informacją, przekazaną przez Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty, Projekt Zagospodarowania turystycznego obszarów cennych przyrodniczo złożony w grudniu 2004 do programu Interreg IIIA został zatwierdzony do realizacji. Obejmuje on oznakowanie szlaku Parsęty oraz budowę miejsc przystankowych w: Krosinie, Byszynie, Białogardzie, Karlinie oraz Piotrowicach.

SZLAK RZEKI PARSĘTA (5 – 7 dni)

KILOMETRARZ od początku szlaku	DŁUGŚĆ ODCINKA (km)	KLASA CZYSTOŚCI W PUNKCIE POMIAROWYM		CHARAKTERYSTYCZNE PUNKTY	walory/ stopień trudności	ZAGOSPODAROWANIE TURYSTYCZNE	UWAGI
		a*	b*				
118,8	5,2			Kolonia Storkowo, teren Stacji Geoekologicznej Instytutu Badań Czwartorzędu UAM w Poznaniu	Rzeka meandruje wśród wzgórz morenowych, Obszary Natura 2000 – specjalne obszary ochrony siedlisk/ - Utrudniony		Początek szlaku Wąska, miejscami zatorfiona dolina z powalonymi drzewami jest nieco uciążliwa
113,6	1,7			Most kolejowy linii Połczyn Zdrój - Białogard	Obszary Natura 2000 – specjalne obszary ochrony siedlisk/ - Utrudniony		
111,9	0,9			Żarnowo, most lokalnej drogi, jaz dawnego młyna	Obszary Natura 2000 – specjalne obszary ochrony siedlisk/ - Utrudniony	Projektowana stanica kajakowa	Przenoszenie kajaka
111,0	1,1			Most lokalnej drogi	Obszary Natura 2000 – specjalne obszary ochrony siedlisk/ - Utrudniony	Możliwość biwakowania na lewym brzegu	Przenoszenie kajaka
109,9	4,2			Ujście Gęsiej Rzeki	Obszary Natura 2000 – specjalne obszary ochrony siedlisk/ - Utrudniony		
105,7	4,3			Zwartowo, ujście rzeki Perznicy	Obszary Natura 2000 – specjalne obszary ochrony siedlisk/ - Utrudniony, zwalone drzewa, zarośla spowalniają płynięcie	Możliwość biwakowania na prawym brzegu/ Projektowana stanica kajakowa	

101,4	5,9			Krosino	Obszary Natura 2000 – specjalne obszary ochrony siedlisk/ - Utrudniony	Możliwość biwakowania na lewym brzegu po uzgodnieniu z leśniczym. PKS, sklep, bar/ Projektowana stanica kajakowa	Proponowany początek trasy dla spływów masowych
95,5	4,5			Doble, jaz dawnego młyna, stawy rybne	Obszary Natura 2000 – specjalne obszary ochrony siedlisk/ - Utrudniony		Przenoszenie kajaka
91,0	2,4			Most lokalnej drogi, którym przebiega czerwony szlak pieszy	Rzeka silnie meandruje, Obszary Natura 2000 – specjalne obszary ochrony siedlisk/ - Utrudniony	Projektowana stanica kajakowa okolice miejscowości Doble	
88,6	2,8			Stare Dębno	Obszary Natura 2000 – specjalne obszary ochrony siedlisk/ - Utrudniony		
85,8	7,1			Ujście Dębnicy	Obszary Natura 2000 – specjalne obszary ochrony siedlisk/ - Utrudniony	Możliwość biwakowania na lewym brzegu	
78,7	1,5			Osówko, mostek	Obszary Natura 2000 – specjalne obszary ochrony siedlisk/ - Utrudniony	PKS, sklep.	
77,2	6,4			Tychówko, most drogi nr 163 Połczyn Zdrój – Białogard, wodowskaz	Obszary Natura 2000 – specjalne obszary ochrony siedlisk/ - Utrudniony	Możliwość biwakowania i wyżywienia na lewym brzegu	
70,8	3,6			Byszyno, most lokalnej drogi	Obszary Natura 2000 – specjalne obszary ochrony siedlisk/ - Łatwy	Kiosk spożywczy na lewym brzegu/ Projektowana stanica kajakowa	
67,2	3,4			Most lokalnej drogi do Rogowa	Obszary Natura 2000 – specjalne obszary ochrony siedlisk/	Możliwość biwakowania na	

					- Łatwy	lewym brzegu	
63,8	3,7			Dębczyno, ujście rzeki Mogilnicy	Obszary Natura 2000 – specjalne obszary ochrony siedlisk/ - Łatwy		
60,1	1,0			Białogard, most uliczny	Liczne zabytki architektoniczne/ - Łatwy	Możliwość noclegu i wyżywienia na prawym brzegu/ Projektowana stanica kajakowa poniżej mostu kolejowego	Przenoszenie kajaka
59,1	6,0			Ujście rzeki Leśnicy	Obszary Natura 2000 – specjalne obszary ochrony siedlisk/ - Łatwy		
53,1	8,3			Rościno, most lokalnej drogi, zapora małej elektrowni wodnej	Obszary Natura 2000 – specjalne obszary ochrony siedlisk/ - Łatwy	Sklep na prawym brzegu	Przenoszenie kajaka
44,8	3,3			Karlino	Zabytkowy kościół, ratusz, młyn wodny, poczta, spichlerz, budynki mieszkalne/ - Łatwy	Możliwość noclegu i wyżywienia na prawym brzegu	
41,5	7,5			Karlino, zakład przerobu drewna, rzeka uregulowana	Obszary Natura 2000 – specjalne obszary ochrony siedlisk/ - Łatwy	Projektowana stanica kajakowa	
34,0	5,8			Wrzosowo, most lokalnej drogi	Obszary Natura 2000 – specjalne obszary ochrony siedlisk/ - Łatwy		
28,2	3,7			Miękęcino, ujście Olszynki	Obszary Natura 2000 – specjalne obszary ochrony siedlisk/ - Łatwy		
24,5	8,1	III	III	Bardy, most lokalnej drogi	Kilkanaście kurhanów na lewym brzegu, wodowskaz Obszary Natura 2000 – specjalne obszary ochrony siedlisk/	Możliwość biwakowania na prawym brzegu/ Projektowana	

					- Łatwy	stanica kajakowa w Piotrowicach	
16,4	6,9			Pustary	Obszary Natura 2000 – specjalne obszary ochrony siedlisk/ - Łatwy		
9,5	4,9			Rościęcino	Dolina rzeczna znacznie się rozszerza, Obszary Natura 2000 – specjalne obszary ochrony siedlisk/ - Łatwy	Możliwość biwakowania na lewym brzegu, sklep spożywczy	
4,6	3,1			Budzistowo	Wieś turystyczna ze stadniną koni, przedwojenny majątek junkierski	Projektowana stanica kajakowa	
1,5	1,5			Kołobrzeg, port jachtowy	Miejscowość uzdrowiskowa z licznymi zabytkami. Obszar chronionego krajobrazu	Możliwość noclegu i wyżywienia, liczne atrakcje	Koniec szlaku
0,0				Ujście Parsęty do Bałtyku			

Klasa czystości wód w punkcie pomiarowym (stanowisko sieci krajowej) na podstawie:
* a - parametrów fizykochemicznych
*b - stanu sanitarnego
(wg IOŚ, WIOŚ w Szczecinie 2002 – 2003)

Wypożyczalnie kajaków

źródło informacji http://www.parseta.pl/

ul.Witkacego16 78-200 Białogard	Jacek Śruba Garnki 3 78-230 Karlino
Mirosław Kabaciński ul. Matejki 3/3 78-100 Kołobrzeg	Baza Turystyki Wędkarskiej – Tadeusz i Paweł Dużyńscy ul. Koszalińska 83a 78-230 Karlino
Agroturystyka – Gościniec „Czapla” Mostowo 76-015 Manowo	AQUARIUS – Tadeusz Bonik 78-100 Kołobrzeg

3.2.5. Rzeka Ina

Ina jest największym dopływem dolnej Odry. Osiąga długość ok. 125,8 km, łączna powierzchnia zlewni wynosi ok. 2 149 km^2. Obszar źródłowy znajduje się na południowy wschód od jeziora Ińsko (pomiędzy miejscowościami Studnica i Ciemniek) wpływa do Odry (Domiąży) poniżej Inoujścia. W górnym biegu rzeka została połączona sztucznym kanałem z jeziorem Stubnica. Od miejscowości Ciemnik Ina płynie poprzez jezioro Krzemień i Bytowo. Dalej w kierunku Recza wody niesione są wąską, niezbyt głęboką doliną, poczym, płynąc na zachód, przechodzi w szeroką, zabagnioną dolinę marginalną. Poniżej Stargardu Szczecińskiego Ina meandruje na północny zachód przez Puszcze Goleniowską. W Goleniowie zmienia kierunek na zachodni. Przy ujściu rzeki utworzyła się rozległa delta, oddzielająca Jezioro Dąbie od Doliny Dolnej Odry. Przepływ średni roczny, w przekroju ujściowym, wynosi 14,6 m ^{3}/s.

Zbiornik na rzece Inie zlokalizowany jest w rejonie miejscowości: Ciemnik (pow. 0,13 ha). Na całej długości rzeki wybudowano 16 budowli piętrzących m.in. jazy, progi, śluzy.

Główne dopływy Iny: Wisełką i Wiśniówką, Małka, Młynówka, Krępiel.

Ina jest rzeką w miarę łatwą do pokonania, uciążliwą jednak ze względu na naturalne przeszkody.

SZLAK RZEKI INA (3 – 5)

KILOMETRARZ od początku szlaku	DŁUGŚĆ ODCINKA (km)	KLASA CZYSTOŚCI W PUNKCIE POMIAROWYM		CHARAKTERYSTYCZNE PUNKTY	walory/ stopień trudności	ZAGOSPODAROWANIE TURYSTYCZNE	UWAGI
		a*	b*				
108,0	11,4			Recz – most drogowy Szczecin - Bydgoszcz	Zabytkowy kościół, bramy miejskie, resztki murów obronnych, ratusz, domy mieszkalne, Obszary Natura 2000 – specjalne obszary ochrony siedlisk, obszar chronionego krajobrazu/ - Utrudniony przez powalone drzewa w korycie	Sklepy, poczta, bary	Początek szlaku
96,6	24,4			Ujście Stobnicy, most pomiędzy Nosowem a Sławęcinem	Obszary Natura 2000 – specjalne obszary ochrony siedlisk, obszar chronionego krajobrazu/ -Łatwy	Możliwość biwakowania na lewym brzegu	
72,2	9,8			Most przy drodze Krąpiel - Krępcewo	Ruiny zamku, kościół, zabytkowy dworek/ - Utrudniony przez powalone drzewa w korycie		
62,4	3,7			Ujście Małej Iny z lewej strony, z prawej ujście Krąpieli	-Łatwy		
58,7	7,7			Stargard Szczeciński, młyn	Pozostałości murów obronnych z basztami i bramami, kościół farny, ratusz i inne/ -Łatwy	Możliwość noclegu i wyżywienia	Przenoszenie kajaka
51,0	8,1			Żarnowo	-Łatwy		Brzegi stają się coraz wyższe
42,9	5,8			Poczernin	Zabytkowy kościół, początek Puszczy Goleniowskiej, rzeka	Sklep	

					zaczyna meandrować/ -Łatwy		
37,1	6,6			Most drogi Berlin - Królewiec	Puszczy Goleniowskiej, rzeka meandruje/ - Utrudniony	Możliwość biwakowania na prawym brzegu	
30,5	4,3			Bącznik, most	Na łąkach doliny Iny znajdują się ciekawe stanowiska roślin/ - Utrudniony	Projektowany slip z zestawem rekreacyjnym	Projekt turystyczny „Meandry Iny”
26,2	9,5			Zabrodzie	- Utrudniony		Projekt turystyczny „Meandry Iny”
16,7	7,1			Goleniów – teren basenu odkrytego	Zabytkowe kościoły, fragmenty murów obronnych z basztami, spichlerz, fragment portu rzecznego/ - Łatwy	Możliwość noclegu i wyżywienia. Projektowany slip z zestawem rekreacyjnym	Projekt turystyczny „Meandry Iny”
9,6	4,7	II	NON	Modrzewie	Obszar Natura 2000 – obszary specjalnej ochrony ptaków/ - Łatwy	Projektowany slip z zestawem rekreacyjnym	
4,9	4,9			Most pomiędzy Komarowem a Bolesławicami	Obszar Natura 2000 – obszary specjalnej ochrony ptaków/ - Łatwy	Projektowany slip z zestawem rekreacyjnym	
0,0				Inoujście	Obszar Natura 2000 – obszary specjalnej ochrony ptaków/ - Łatwy	Obok pomostu budynek dawnej stacji nautucznej. Projektowany slip z zestawem rekreacyjnym	Koniec szlaku

Klasa czystości wód w punkcie pomiarowym (stanowisko sieci krajowej) na podstawie:

* a - parametrów fizykochemicznych

*b - stanu sanitarnego

(wg IOŚ, WIOŚ w Szczecinie 2002 – 2003)

Projekt turystyczny „Meandry Iny" zakłada możliwość wypożyczenia sprzętu na terenie basenu kąpielowego w Goleniowie i Lubczynie.

3.3. Silne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia rozwoju turystyki wodnej – analiza SWOT

W poniższej tabeli dokonano podsumowania silnych i słabych stron rozwoju turystyki wodnej (żeglarstwo, kajakarstwo), jak również zewnętrznych szans i zagrożeń w tej dziedzinie (SWOT).

Mocne strony	Słabe strony
• unikatowe walory przyrodniczo – krajobrazowe w skali Europy; • częściowa naturalność koryt rzecznych; • znaczne zasoby przyrodniczych obszarów prawnie chronionych; • połączenie z morzem Bałtyckim; • transgraniczne położenie – Morze Bałtyckie, Zalew Szczeciński, Odra wraz z niemieckim systemem kanałów; • duże zasoby wód powierzchniowych stwarzające dogodne warunki do uprawiania turystyki aktywnej i rekreacji związanej ze sportami wodnymi; • liczne przystanie żeglarskie stanowiące podstawę do rozwoju żeglarstwa; • istniejące produktu z zakresu turystyki wodnej jak spływy Drawą; • duża, niewykorzystana w pełni chłonność turystyczna obszarów wodnych; • liczne zabytki sakralne, pozostałości pałacowo - dworskie; • transgraniczne położenie stanowiące zachętę dla turystów zagranicznych; • szeroka oferta imprez związanych ze sportami wodnymi; • znaczna liczba organizacji i klubów sportowych; • dobre połączenie transportowe; • wodne i lądowe przejścia graniczne;	• zdewastowany krajobraz przyrodniczy i kulturowy (min zrzuty ścieków, zaśmiecone brzegi); • niedostateczny stan czystości wód (przewaga III klasa czystości); • regulowanie koryt rzecznych powodujące zanik naturalności; • niski poziom produktu turystycznego; • niski poziom istniejącej infrastruktury obsługującej (zaplecze noclegowe, gastronomiczne, sanitarne); • brak zorganizowanych miejsc postojowych dla kajaków z możliwością bezpiecznego pozostawienia sprzętu; • brak systemu punktów informacji turystycznej; • zbyt mała ilość punktów z mapami, folderami informacyjnymi; • uboga oferta programowa usług turystycznych; • brak wypożyczalni sprzętu wraz z osprzętem; • wygórowane ceny w stosunku do jakości oferowanych usług;
Szanse	**Zagrożenia**
• stworzenie zintegrowanego systemu informacji i obsługi ruchu turystycznego;	• degradacja środowiska przyrodniczego na skutek wzmożonej antropopresji;

• rozwój i modernizacja infrastruktury turystycznej; • zwiększenie atrakcyjności i konkurencyjności województwa zachodniopomorskiego; • stworzenie korzystnych warunków dla rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości turystycznej; • konkurencyjność cen w porównaniu z innymi regionami i ofertą zagraniczną; • stworzenie systemu punktów informacyjnych w małych i średniej wielkości miejscowościach; • przyciągnięcie kapitału krajowego i zagranicznego; • podniesienie jakości obsługi poprzez szkolenia kadry obsługującej turystów; • możliwość szerzenia kultury ruchowej wśród młodzieży i dorosłych; • stworzenie zaplecza rozwoju turystki wodnej: przystanie, wypożyczalnie sprzętu wodnego, ośrodki szkoleniowe i treningowe; • wykreowanie wysokiej marki produktu turystycznego; • stworzenie mocnej, ponad lokalnej struktury samorządowej do tworzenia wspólnej inicjatywy; • poprawa jakości istniejącego produktu turystycznego;	• konkurencyjna pod względem finansowym i standardu świadczonych usług oferta wyjazdowa; • wyższa jakość świadczonych usług za granicą; • brak planowania ponadregionalnego w zakresie racjonalnego zarządzania zasobami wodnymi; • zła lokalizacja inwestycji; • niski stopień bezpieczeństwa; • brak zaangażowania samorządów lokalnych i organizacji związanych ze sportami wodnymi w realizację projektu;

Analiza powyższej tabeli wskazuje na zagrożenie ze strony obszarów sąsiadujących stanowiących poważną konkurencję. Walory przyrodnicze, jakie posiada Województwo Zachodniopomorskie, nie są wystarczającym atutem wysokiej jakości oferty turystycznej. Projekt powinien opierać się o istniejącą infrastrukturę, jej rozbudowę, jak i budowę nowej infrastruktury turystycznej.

Na szeroko pojętą infrastrukturę turystyczną składają się m.in. takie elementy jak:

- Baza noclegowa i gastronomiczna;
- Baza uzupełniająca (np. sklepy, bary, serwisy naprawy sprzętu);
- Udogodnienia podróżno-wypoczynkowe (wypożyczalnie sprzętu, przewóz bagażu, namiotów itd.);
- Szlaki wodne.

Istotny wpływ na atrakcyjność turystyczną wywiera zagospodarowanie turystyczne. Dla uzyskania właściwego efektu niezbędne jest m.in. zapewnienie wysokiego poziomu usług turystycznych, które zaspokoją oczekiwania turystów. Obecny poziom zagospodarowania turystycznego jest niewystarczający, charakteryzuje się niskim standardem, szczególnie w zakresie bazy noclegowej, sanitarnej, gastronomicznej. Na obszarze województwa zachodniopomorskiego główne szlaki wodne są zagospodarowane przestrzennie w większym lub mniejszym stopniu. Najlepiej zorganizowana jest rzeka Drawa. Jednak, do stworzenia markowego produktu turystycznego wysokiej jakości, niezbędne są liczne działania.

4. MARKOWY PRODUKT TURYSTYCZNY – TURYSTYKA WODNA

Tworzenie markowych produktów turystycznych jest jednym ze sposobów promowania województwa zachodniopomorskiego. Zadaniem marki turystycznej jest wprowadzenie danego produktu na rynek, co przyczyni się do stworzenia nowych miejsc pracy i dodatkowego źródła dochodu. W turystyce wodnej podstawą wysokiej jakości produktu jest: odpowiednia klasa czystości wód dla turystyki, wysoki stopień naturalności koryt rzecznych, walory przyrodniczo – krajobrazowe oraz bezpieczeństwo w szeroko rozumianym pojęciu (m.in. bezpieczny sprzęt, bezpieczeństwo na wodzie, w miejscach postoju, wiarygodność biura oferującego daną usługę). Konkurencyjność rynku turystycznego, wzrost możliwości technicznych świadczonych usług, powodują konieczność częstej weryfikacji zakresu usług danego produktu turystycznego.

Główne cechy markowego produktu turystycznego przedstawiają się następująco:

- jakość danego produktu za określoną wartość;
- wizerunek zewnętrzny produktu;
- cechy obiektywne (np. stopień atrakcyjności szlaku);
- cechy subiektywne (np. zadowolenie, satysfakcja);
- odróżnienie od konkurencji (np. kompetencje kadry).

4.1. Podstawowe pojęcia

RYNEK TURYSTYCZNY

Rynek turystyczny jest to zbiór aktualnych lub potencjalnych nabywców produktu turystycznego. Innymi słowy rynek turystyczny jest procesem w ramach, którego sprzedawcy oraz nabywcy określają, co mają zamiar sprzedać jak też kupić i na jakich warunkach ma być realizowana transakcja kupna sprzedaży(J. Altkorn).

Elementami składowymi rynku turystycznego są:

- Podmioty po stronie popytowej i podażowej
- Przedmioty - wszelkie dobra i usługi rynku turystycznego, które podlegają wymianie.
- Wzajemne relacje, które zachodzą między podmiotami rynku jak również między podmiotami a przedmiotami rynku turystycznego.

Podmioty rynku turystycznego są to sprzedający i kupujący na tym rynku, bez względu na to czy są oni turystami, jednostkami gosp. turystycznej. Do podmiotów zaliczamy również instytucje użyteczności publicznej, czyli takie, które działają nie dla osiągnięcia zysku.

PRODUKT TURYSTYCZNY

Zdefiniowanie produktu turystycznego nie jest łatwym zadaniem. G. Gołembski określa, iż są to wszystkie dobra i usługi tworzone i kupowane w związku z wyjazdem poza miejsce stałego zamieszkania (przed rozpoczęciem jak i w trakcie podróży oraz w czasie pobytu). innymi słowy produkt turystyczny jest to wszystko, co kupują turyści np. transport, nocleg czy wyżywienie. Elementy te mogą być nabywane osobno lub w pakietach. Stanowi on kompozycję tego, co robią turyści oraz walorów urządzeń i usług, z których przy tym korzystają. Na produkt turystyczny składają się: dobra i urządzenia turystyczne oraz usługi turystyczne.

Ważną rolę stanowi zdefiniowanie podstawowych zagadnień związanych z urządzeniami turystycznymi. Biorąc pod uwagę rolę i funkcję użytkową oraz warunki klimatyczne wydziela się dwie podstawowe kategorie o całorocznej i sezonowej eksploatacji. Na szlakach wodnych wyróżnić można następujące rodzaje urządzeń usługowych: pola biwakowe, slipy, przystanie wodne, stanice wodne.

BIWAK - miejsce obozowania, obozowanie pod gołym niebem dla odpoczynku, noclegu (słownik wyrazów obcych).

SLIP – (ślizganie się ang.) wyciąg stoczniowy - mała pochylnia, budowla hydrotechniczna w postaci równi pochyłej schodzącej z lądu w głąb wody, służąca do wodowania lub wyciągania na brzeg niewielkich jednostek pływających poprzez przewożenie ich na wózku kołowym, którym można wjechać do wody na głębokość większą niż zanurzenie jednostki. Niezbędnym wyposażeniem slipa jest wyciągarka, ponadto większe slipy mogą mieć własne tory i dostosowane do nich wózki, a także urządzenia dźwigowe. Natomiast na mniejszych slipach wjeżdża się do wody np. bezpośrednio przyczepą samochodową służącą do transportu jachtu na lądzie. Slipy stosuje się na przystaniach, oraz w

małych portach i niewielkich stoczniach (słownik wyrazów obcych).

STANICA WODNA - odmiana małego obozowiska położonego nad szlakiem wodnym, stanowiącego sezonowe urządzenie turystyczne. Obozowiska te sytuowane są w miejscach atrakcyjnych pod względem krajobrazowym, turystycznym, przyrodniczym oraz wartościowych z punktu widzenia rekreacji. Rozmieszczenie ich jest regulowane etapowymi odległościami dziennego przepływu najmniejszych jednostek pływających (kajaków). Zakres zagospodarowania i wyposażenia obejmuje: pole namiotowe, domki turystyczne lub stałe pomieszczenia noclegowe, samoobsługową kuchnię, urządzenia sanitarne oraz przystań pomost. Uzupełnieniem są prymitywne umywalnie i sprzęt porządkowy jak kosze i pojemniki na śmieci. Stanice lokalizowane powinny być w odstępach 1 dnia spływu (ok. 30 km). Standard i wielkość stanic jest uzależniona od warunków lokalnych i nadanej im funkcji na danym szlaku (praca zbiorowa pod red. J. Mokrzyńskiego).

PRZYSTAŃ WODNA - obejmuje miejsca postojowe do cumowania na wodzie i miejsca postojowe na lądzie dla jachtów żeglownych i motorowych. Większe przystanie określane są portami jachtowymi(E. Neufert, P. Neufert). Zakres zagospodarowania i wyposażenia może obejmować: miejsca postojowe do cumowania, miejsca gościnne dla jachtów, domki turystyczne lub stałe pomieszczenia noclegowe, hangar, urządzenia sanitarne, slipy lub dźwigi do wodowania jachtów, miejsca postojowe na lądzie dla jachtów, parking samochodowy, możliwość podłączenia do energii elektrycznej, sprzęt porządkowy jak kosze i pojemniki na śmieci, infrastruktura usługowa (bosmanat, bar, kawiarnia, telefon itp.)

4.2. Główne wymogi sprawnego funkcjonowania

4.2.1. Bezpieczeństwo

Elementem wpływającym na jakość produktu turystycznego są standardy bezpieczeństwa. Dotyczą one miejsca przebywania, postoju, sprzętu, kompetencji kadr, wiarygodności biur oferujących daną usługę. Bezpieczeństwo jest podstawą wprowadzenia na rynek sprawnie funkcjonującego i przynoszącego dochody produktu turystycznego. Jest to szeroko rozumiane pojęcie, które obejmuje poczucie bezpieczeństwa w miejscach postoju, noclegu, kompetencji kadr, jak również dotyczące jakości sprzętu, bezpieczeństwa związanego z wejściem do portów itp.

4.2.2. Rozwój i modernizacja infrastruktury turystycznej

W zagospodarowaniu turystycznym szlaków wodnych brak jest wytycznych dotyczących organizacji, wielkości czy funkcjonalności. Aby uzyskać powiązania różnych urządzeń względem funkcji turystycznej wskazane jest łączenie sieci komunikacyjnej z urządzeniami turystyki wodnej w jej punktach wyjściowych na szlakach, odgałęzieniach lub w miejscach ich zakończenia. Istotne znaczenie ma charakter spływów, jakie będą odbywały się na danym szlaku (indywidualne, grupowe). Równocześnie wskazane jest powiązanie i wykorzystanie, występujących w rejonie, innych urządzeń turystycznych (np. ośrodki wypoczynkowe, campingi). Etapowymi punktami dla turystów mają być stanice wodne lokalizowane w odstępach jednodniowego spływu (w zależności od stopnia trudności do ok. 30km). Standard, program i wielkość takich obiektów uzależniony jest od warunków lokalnych. Niezależnie pomiędzy stanicami należy zorganizować miejsca biwakowe z wyposażeniem w niezbędne urządzenia na krótki postój. Rolę głównych wyjść i zakończeń szlaków wodnych powinny pełnić ośrodki turystyki wodnej z możliwością, poza noclegiem i wyżywieniem, wypożyczenia sprzętu i oddania. Istotne znaczenie dla planowanych inwestycji ma dobra lokalizacja miejsc postojowych. Wykorzystanie istniejącej bazy oraz doświadczenie kadr tych ośrodków przyczyni się do zmniejszenia nakładów finansowych. Niezbędne jest jednak dostosowanie cen do świadczonych usług. Zagraniczni turyści jak i polscy mają wysokie wymagania, standard świadczonych usług w chwili obecnej jest niewystarczający dla zaspokojenia istniejących potrzeb.

4.2.3. Zintegrowany system informacyjny

Stworzenie system informacji, jest niezmiernie istotne, dla potencjalnego turysty, który poszukując oferty sięga do różnych źródeł informacji. Zintegrowany System Informacyjny to, w największym skrócie, system zarządzający przepływem informacji.
Informacja turystyczna jest niezbędnym składnikiem promocji turystycznej. Informacja turystyczna powinna tworzyć system, który cechuje: aktualność, wiarygodność i komunikatywność. Dlatego rozwój systemu informacji turystycznej jest istotnym elementem wsparcia dla sektora turystycznego. Istotne jest, aby rozwój systemu informacji turystycznej były kompleksowy, tzn., aby rozwój punktów **it** opierał się z na jednolitym systemie wizualizacji punktów (zgodność z systemem informacji turystycznej opracowanym przez POT). Ważnym jest, aby punkt posiadał: zaplecze techniczne, w tym sprzęt komputerowy, dobrą bazę danych, spójną z bazą wojewódzką oraz bazą opracowywaną przez POT, a także zorganizowany system zbierania i weryfikowania informacji do bazy danych. Dobre

funkcjonowanie systemu polega przede wszystkim na połączeniu w jednym pakiecie wszystkich możliwości w danym obszarze terytorialnym. W warunkach silnej konkurencji podstawą, markowego produktu turystycznego jest sprawnie działający system informacyjny. Tylko wówczas ma ona szansę na zaistnienie na rynku, a przede wszystkim na sprostanie oczekiwaniom coraz bardziej wymagających klientów.

4.2.4. Podniesienie jakości i konkurencyjność świadczonych usług

Ciągłym mankamentem w turystyce, nie tylko wodnej, jest niska jakość świadczonych usług. Dotyczy to infrastruktury, kompetencji obsługi, bezpieczeństwa, jakości świadczonych usług w stosunku do ceny.
Jeszcze do niedawna przedsiębiorstwom turystycznym zależało przede wszystkim na tym, aby „towar" został sprzedany. Dziś, aby znaleźć się na rynku turystycznym, stawia się na jakość nie tylko świadczonych usług, ale także na jakość stosunków z potencjalnymi turystami, którzy są coraz bardziej wymagający. Jednocześnie trafnie sformułowany produkt turystyczny pozwoli zdobyć nowego klienta, jak i spowodować powrót w to samo miejsce. Nowoczesne techniki konkurencyjności świadczonych usług skupiają się wokół: klienta, zintegrowanych systemów informatycznych oraz systemów jakości świadczonych usług.

4.2.5. Lokalizacja stanic wodnych

Przy planowaniu inwestycji w fazie przygotowawczej należy zwrócić szczególną uwagę na prawidłową lokalizację miejsc postojowych i stanic wodnych na terenach zagospodarowanych jak i niezagospodarowanych. Decyzja o lokalizacji będzie miała swoje konsekwencje w późniejszym, ewentualnym funkcjonowaniu danego przedsięwzięcia. Należy tak planować dane inwestycje, aby ubytki w zasobach przyrodniczych były jak najmniejsze. Ważnym elementem w zagospodarowaniu turystycznym jest przeanalizowanie przepustowości i chłonności turystycznej danego terenu. Właścicielem gruntów powinna być gmina, zarządzającym osoba prywatna lub organizacja poza rządowa.

4.2.6. Zrównoważony rozwój

Stan, jakość oraz funkcjonowanie środowiska geograficznego jest podstawowym warunkiem dla uprawiania turystyki aktywnej. Głównym elementem jest jakość wód powierzchniowych. Szlaki kajakowe prowadzone są przez obszary o wysokich walorach przyrodniczych, m.in. parki narodowe, parki krajobrazowe, obszary natura 2000. W znacznej mierze wpływa to na wybór miejsca spędzenia wolnego czasu przez turystów. Istotne jest monitorowania samego wpływu uprawianej turystyki na środowisko. Miejsca zatłoczone, gdzie granica pojemności środowiska została przekroczona należy ograniczyć w dalszym użytkowaniu i promowaniu. Obiekty obsługujące powinny nie zakłócać krajobrazu i być celowo zlokalizowane.

4.2.7. Oznakowanie szlaków wodnych

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28.04.2003 r. w sprawie przepisów żeglugowych na śródlądowych drogach wodnych (Dz.U.03.212.2072) określa przepisy żeglugowe normujące szczegółowy sposób oznaczania statków, ruch i postój statków na szlaku żeglownym i w portach, sygnalizację wzrokową i dźwiękową oraz łączność radiową na śródlądowych drogach wodnych, a także sposoby oznakowania nawigacyjnego szlaku żeglownego, budowli i urządzeń hydrotechnicznych, przeszkód nawigacyjnych oraz budowli i linii przesyłowych, wzory znaków i sygnałów żeglugowych, ich znaczenie i zakres obowiązywania (zał1).

Znakowaniem i konserwacją szlaków turystycznych zajmuje się PTTK. Instrukcja znakowania szlaków turystycznych PTTK zawiera ogólne zasady projektowania, wykonania i utrzymania szlaków turystycznych. Niniejsza instrukcja obowiązuje od dnia 1 stycznia 1999 roku(lądowe i wodne szlaki turystyczne Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze wykonuje na podstawie przepisów ustawy z dnia 18 stycznia 1996 r. o KULTURZE FIZYCZNEJ (Dz. U. nr 25 z 1996 roku, poz. 113) i wynikającymi z niej rozporządzeniami.

2. Szlaki turystyczne podlegają ochronie prawnej na podstawie ustawy z dnia 20 maja 1971 roku - KODEKS WYKROCZEŃ (Dz. U. nr 12 z 1971 roku, poz. 114) którego art. 85 § 2 i § 3 stanowią, iż: "Karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny podlega, kto samowolnie niszczy, uszkadza, usuwa lub ustawia znak turystyczny", a także: "W razie popełnienia wykroczenia określonego w § 2 może orzec obowiązek zapłaty równowartości zniszczonego lub uszkodzonego przedmiotu, albo obowiązek przywrócenia do stanu poprzedniego"(zał2).

Do wytyczania i oznakowania szlaków wodnych używa się bakenów brzegowych, pław i tyk. Na szlakach wodnych obowiązuje ruch prawostronny.

4.2.8. Marketing i promocja poszczególnych regionów

Głównym celem działań marketingowych jest stworzenie i wprowadzenie na rynek danego produktu, korzystne sprzedanie i najistotniejsze utrzymanie oraz ulepszenie go. Wykreowanie wysokiej jakości produktu turystycznego wymaga zorganizowanej współpracy władz, samorządów, branży turystycznej i osób prywatnych. Promocja jest jednym z ważniejszych czynników kreujących rozwój społeczno-gospodarczy, w tym branże turystyczną.

4.3. Opis działań

Rzeka Odra i Zalew Szczeciński odcinek rzeki pomiędzy Gozdowicami a Szczecinem, po mimo walorów przyrodniczo – krajobrazowych, nie jest wykorzystywany pod względem turystyki wodnej. Transgraniczne położenie stwarza dogodne warunki do powstania międzynarodowego szlaku kajakowego. Szlak doliny dolnej Odry przeznaczony jest dla kajaków i łodzi motorowych. Utrudnienie dla jachtów żaglowych, po mimo śródlądowej drogi wodnej, stanowią mosty, które są zbyt niskie i stwarzają konieczność pływania ze złożonymi masztami. Niezbędne jest przede wszystkim przeanalizowanie: najdogodniejszych, do lokalizacji, miejsc postojowych, budowy stanic wodnych wyposażonych w infrastrukturę niezbędną dla turystyki wodnej. Ważne jest zwiększenie oferty wypożyczalni kajaków. Istotną rolę będzie odgrywał zintegrowany system informacyjny.
Dogodne warunki dla żeglarzy rozpoczynają się od jeziora Dąbie. W większości przypadków przystani wodnych, infrastruktura służąca obsłudze turystów oraz poziom świadczonych usług wymaga restrukturyzacji. Poprawy wymagają standardy bezpieczeństwa. Należy doprowadzić do poprawy klasy czystości wód, która w kilku stanowiskach pomiarowych nie spełnia wymagań norm klasy III (NON).

Rzeka Rega jest to jedna z piękniejszych rzek regionu. Jednak same walory przyrodniczo – krajobrazowe nie stworzą markowego produktu turystycznego. Z otrzymanych informacji wynika, że nie istnieje projekt budowy stanic wodnych. Niezbędna jest przede wszystkim przeanalizowanie najdogodniejszych miejsc do lokalizacji miejsc postojowych, budowy stanic wodnych wyposażonych w infrastrukturę służącą zorganizowaniu noclegów z zapleczem sanitarnym i żywieniowym, zwiększenie oferty wypożyczalni kajaków. Istotną rolę będzie odgrywał zintegrowany system informacyjny. Należy doprowadzić do poprawy klasy czystości wód, która w kilkunastu stanowiskach pomiarowych nie spełnia wymagań norm klasy III (NON). Jest to szlak raczej łatwy, jednak uciążliwy ze względu na liczne powalone drzewa.

Rzeka Drawa jest najlepiej zorganizowana, pod względem turystycznym, i wymaga jedynie ulepszenia świadczonych usług tj. infrastruktury służącej do obsługi turystów, jakość sprzętu, włączenie innych atrakcji do oferowanego produktu, zintegrowanego systemu informacyjnego, oznakowania szlaku. Dużą zaletą jest wysoka klasa jakości wód oraz zaplecze turystyczne na obszarze Drawieńskiego Parku Narodowego. Jest to szlak dla osób z pewnym doświadczeniem kajakowym. Po za szlakiem kajakowym, na jeziorze Lubie i

jeziorze Drawsko istnieją sprzyjające warunki dla uprawiania żeglarstwa.

Rzeka Parsęta wymaga przede wszystkim budowy stanic. Projekt Zagospodarowanie turystyczne obszarów cennych przyrodniczo w Dorzeczu Parsęty został zatwierdzony do dofinansowania. Zakłada on zagospodarowanie i oznakowanie szlaku Parsęty. Obejmuje on budowę kilku stanic wodnych, zakup kajaków oraz przyczep do ich przewozu. Stanowi produkt w formie podstawowej, gdzie istotną rolę będzie pełnił zintegrowany system informacyjny. Jakość wód powirzchniowych, w stałym przekroju monitoringu krajowego, nie jest zadowalająca (zalicza się do III klasy). Jest to szlak raczej łatwy, jednak uciążliwy ze względu na liczne powalone drzewa.

Rzeka Ina wymaga przede wszystkim budowy miejsc postojowych. Istnieje projekt zagospodarowania turystycznego pod nazwą „Meandry Iny". Zakłada on zagospodarowanie i oznakowanie szlaku Iny. Obejmuje on budowę miejsc postojowych zaopatrzonych w: slipy, miejsca wypoczynku oraz miejsca wypoczynkowe. Istotny będzie zakup kajaków oraz przyczep do ich przewozu. Stanowi produkt w formie podstawowej, gdzie istotną rolę będzie pełnił zintegrowany system informacyjny. Klasa czystości wód, w stałym przekroju monitoringu krajowego, biorąc pod uwagę stan sanitarny nie spełnia wymagań norm klasy III (NON). Jest to szlak raczej łatwy.

Zał.1 Wybrane znaki żeglugowe na śródlądowych drogach wodnych

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28.04.2003 r. w sprawie przepisów żeglugowych na śródlądowych drogach wodnych (Dz.U.03.212.2072) określa przepisy żeglugowe normujące szczegółowy sposób oznaczania statków, ruch i postój statków na szlaku żeglownym i w portach, sygnalizację wzrokową i dźwiękową oraz łączność radiową na śródlądowych drogach wodnych, a także sposoby oznakowania nawigacyjnego szlaku żeglownego, budowli i urządzeń hydrotechnicznych, przeszkód nawigacyjnych oraz budowli i linii przesyłowych, wzory znaków i sygnałów żeglugowych, ich znaczenie i zakres obowiązywania.

III. OZNAKOWANIE BRZEGOWE PRZEBIEGU SZLAKU ŻEGLOWNEGO

Przebieg szlaku żeglownego blisko prawego brzegu

Przebieg szlaku żeglownego blisko lewego brzegu

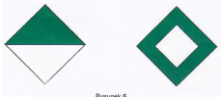

Znak na prawym brzegu wskazujący przejście szlaku żeglownego od prawego do lewego brzegu

Znak na lewym brzegu wskazujący przejście szlaku żeglownego od lewego do prawego brzegu

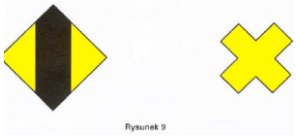

IV. OZNAKOWANIE MIEJSC NIEBEZPIECZNYCH I PRZESZKÓD ŻEGLUGOWYCH

A. ZNAKI STAŁE

1. Na prawym brzegu

2. Na lewym brzegu

3. Na środku drogi wodnej

B. ZNAKI PŁYWAJĄCE

1. Przy prawym brzegu

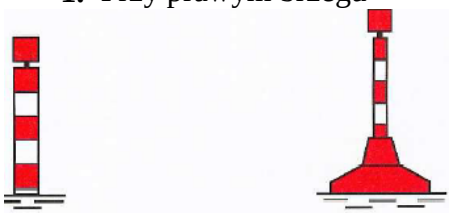

2. Przy lewym brzegu

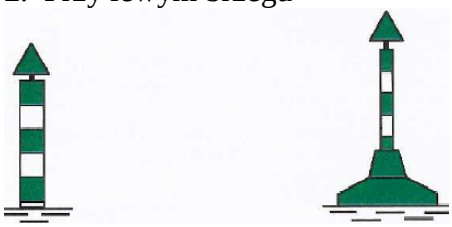

V. DODATKOWE OZNAKOWANIE NA POTRZEBY ŻEGLUGI ZA POMOCĄ RADARU

A. OZNAKOWANIE FILARÓW MOSTOWYCH (GDY SZLAK ŻEGLOWNY JEST PRZYSTOSOWANY DO ŻEGLUGI RADAROWEJ)

1. Oznakowanie filarów żółtymi pławami z reflektorami radarowymi ustawionymi powyżej i poniżej filarów

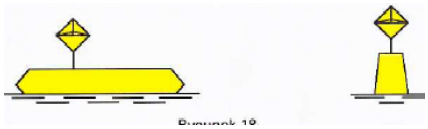

2. Oznakowanie filarów mostowych reflektorami radarowymi wysuniętymi z obydwu stron na wysięgnikach

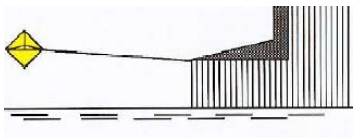

B. OZNAKOWANIE LINII NAPOWIETRZNYCH PRZECINAJĄCYCH DROGĘ WODNĄ (GDY SZLAK ŻEGLOWNY JEST PRZYSTOSOWANY DO ŻEGLUGI RADAROWEJ)

1. Oznakowanie linii napowietrznej reflektorami radarowymi, umieszczonymi na tej linii, w dostatecznej liczbie i w odpowiedniej odległości

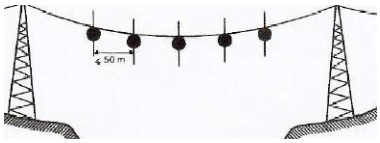

2. Oznakowanie linii napowietrznej żółtymi pławami z reflektorami radarowymi ustawionymi pod linią napowietrzną parami przy brzegach i w odpowiedniej odległości

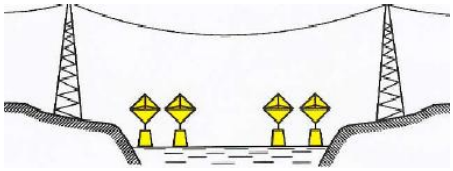

VI. DODATKOWE OZNAKOWANIE NA JEZIORACH I SZEROKICH DROGACH WODNYCH

A. OZNAKOWANIE MIEJSC NIEBEZPIECZNYCH I PRZESZKÓD ŻEGLUGOWYCH

1. Znaki kardynalne

Określenie kwadrantów i znaków
Cztery kwadranty (północny, wschodni, południowy i zachodni) są ograniczone namiarami rzeczywistymi NW-NE, NE-SE, SE-SW, SW-NW, wyznaczonymi z miejsca odniesienia. Znak kardynalny przyjmuje nazwę od kwadrantu, w którym jest wystawiony.
Nazwa znaku wskazuje stronę, po której należy znak omijać.

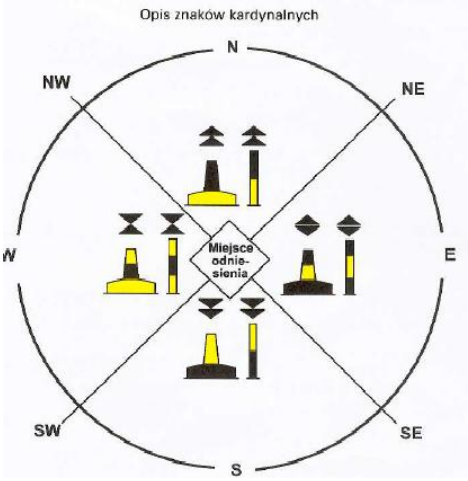

2. Znak odosobnionego niebezpieczeństwa

Znak odosobnionego niebezpieczeństwa ustawia się albo zamocowuje na lub ponad odosobnionym niebezpieczeństwem, wokół którego jest woda żeglowna.

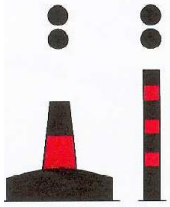

B. OZNAKOWANIE OSI LUB ŚRODKA SZLAKU ŻEGLOWNEGO ORAZ OZNAKOWANIE PODEJŚCIA DO LĄDU

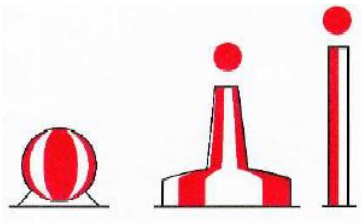

Znaki te służą do wskazania, że wokół nich woda jest bezpieczna, żeglowna.

C. SYGNALIZACJA WARUNKÓW METEOROLOGICZNYCH NA JEZIORACH

1. Ostrzeżenie "UWAGA"

Sygnalizuje się z lądu przez pokazanie żółtego rytmicznego migającego światła, z częstotliwością około 40 błysków na minutę.
Ostrzeżenie "UWAGA" oznacza możliwość nadejścia niebezpiecznych zjawisk meteorologicznych bez wskazania czasu ich nadejścia.

2. Ostrzeżenie "NIEBEZPIECZEŃSTWO"

Sygnalizuje się z lądu przez pokazanie żółtego rytmicznego migającego światła, z częstotliwością około 90 błysków na minutę.
Ostrzeżenie "NIEBEZPIECZEŃSTWO" sygnalizuje bezpośrednie zbliżanie się niebezpiecznego zjawiska meteorologicznego.

D. OZNAKOWANIE WYJŚĆ SZLAKÓW ŻEGLOWNYCH Z JEZIOR LUB SZEROKICH DRÓG WODNYCH

Znaki te wskazują miejsca odgałęzienia kanału, wpływ albo wypływ rzeki z jeziora lub szerokiej drogi wodnej oraz ułatwiają odszukanie tego wyjścia.

1. Znak ustawiony z prawej strony wyjścia

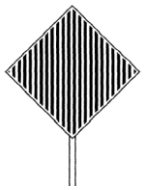

2. Znak ustawiony z lewej strony wyjścia

Poniższy rysunek ilustruje postanowienia rozdziałów VI, VII i IX.

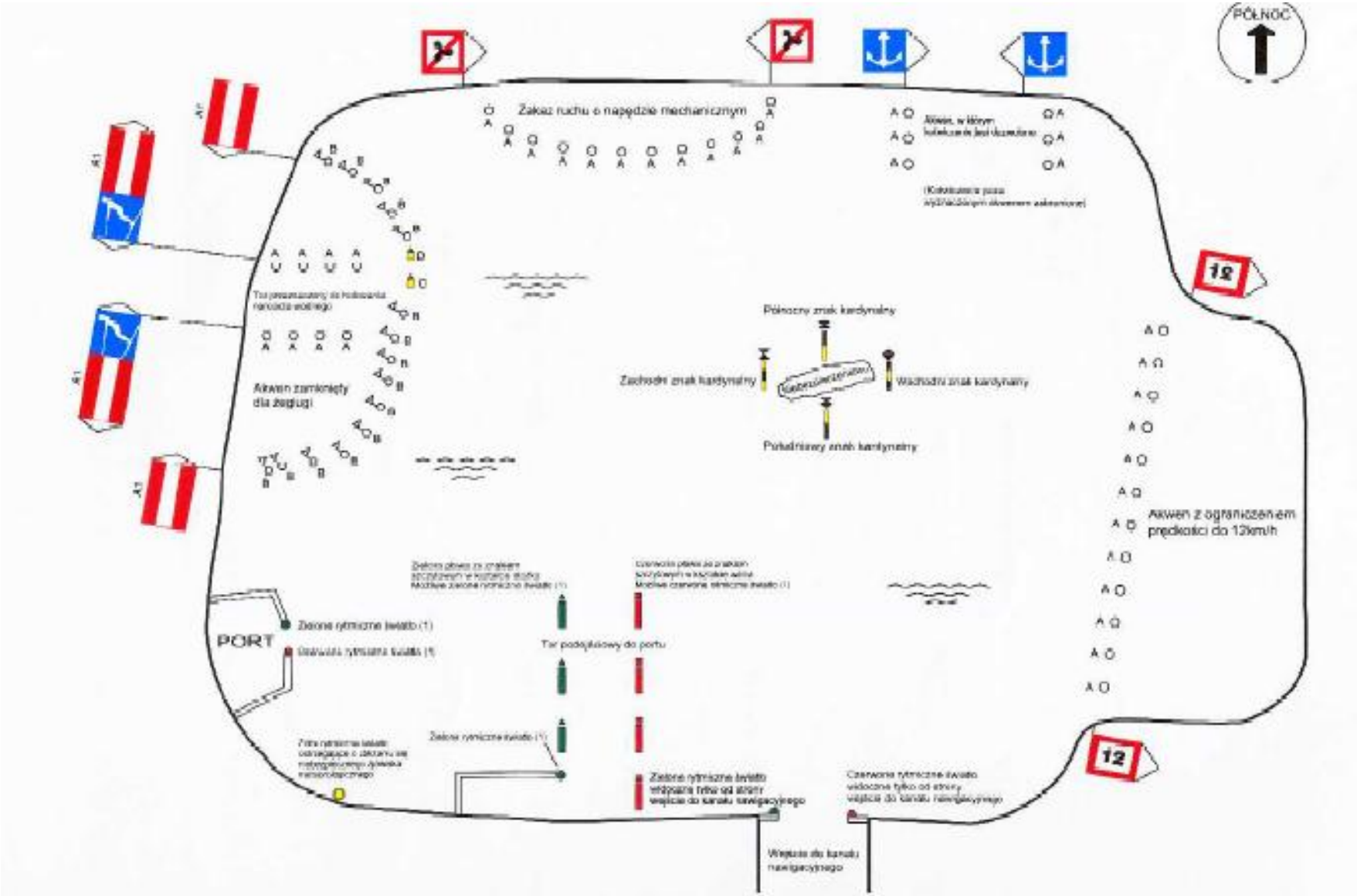

A Żółta pława
B Żółta pława albo żółta pława z czerwoną flagą
C Żółta pława: wierzchołek w kolorze czerwonym
D Żółta pława: wierzchołek w kolorze zielonym
(1) Światła w tym samym kolorze mogą posiadać różny rytm, tak aby umożliwić ich rozróżnianie.

Zał.2 Skrócona Instrukcja znakowania szlaków turystycznych PTTK

Niniejsza instrukcja obowiązuje od dnia 1 stycznia 1999 roku. Zarząd Główny PTTK

ZAGADNIENIA PRAWNE

1. Lądowe i wodne szlaki turystyczne Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze wykonuje na podstawie przepisów ustawy z dnia 18 stycznia 1996 r. o KULTURZE FIZYCZNEJ (Dz. U. nr 25 z 1996 roku, poz. 113) i wynikającymi z niej rozporządzeniami.
2. Szlaki turystyczne podlegają ochronie prawnej na podstawie ustawy z dnia 20 maja 1971 roku - KODEKS WYKROCZEŃ (Dz. U. nr 12 z 1971 roku, poz. 114) którego art. 85 § 2 i § 3 stanowią, iż: "Karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny podlega, kto samowolnie niszczy, uszkadza, usuwa lub ustawia znak turystyczny", a także: "W razie popełnienia wykroczenia określonego w § 2 może orzec obowiązek zapłaty równowartości zniszczonego lub uszkodzonego przedmiotu, albo obowiązek przywrócenia do stanu poprzedniego".
3. Oznakowania szlaków - tras rowerowych na drogach publicznych odbywa się za zgodą i wiedzą Ministerstwa Transportu i Gospodarki Morskiej, zgodnie z pismem Departamentu Ruchu Drogowego TD-4k-801-26/96 z dnia 3 marca 1996 roku.

RODZAJE SZLAKÓW

1. Za szlaki turystyczne w rozumieniu niniejszej instrukcji należy uznać trasy, których przebieg został oznaczony w terenie zgodnie z niniejszą instrukcją. Lądowe szlaki turystyczne prowadzone są zazwyczaj istniejącymi w terenie: ścieżkami i drogami. Wodne szlaki turystyczne wykorzystują istniejące cieki i akweny.
2. Szlaki powinny umożliwiać dotarcie do najciekawszych punktów topograficznych i obiektów krajoznawczych: widokowych, przyrodniczych, architektonicznych i archeologicznych.
3. Szlaki dzielą się na: piesze (górskie i nizinne), narciarskie, rowerowe (nie są tożsame z "drogami rowerowymi" w pojęciu "Prawo o ruchu drogowym"), konne i wodne. Ponadto wyróżnia się: piesze szlaki spacerowe, szlaki dojściowe i ścieżki dydaktyczne (naukowe).

ZASADY PROJEKTOWANIA SZLAKÓW

1. Wniosek o wyznakowanie nowego szlaku powinien być uzasadniony analizą dotyczącą:
   a. potencjalnej atrakcyjności szlaku i przewidywanej frekwencji na nim;
   b. dostępności szlaku (możliwość dojazdu do punktów początkowych i pośrednich środkami komunikacji zbiorowej);
   c. stanu zagospodarowania turystycznego przyszłego szlaku;
   d. powiązań projektowanego szlaku z istniejącą siecią szlaków.
2. Przebieg szlaku powinien być uzgodniony z:
   a. właścicielami lub administratorami (użytkownikami) terenów przez które przebiegać będzie szlak;
   b. władzami samorządowymi;
   c. nadleśnictwem, dyrekcją parku krajobrazowego lub narodowego;
   d. w terenie nadmorskim z Urzędem Morskim;
   e. terenowym dowództwem Straży Granicznej przy szlakach prowadzonych wzdłuż granicy.
3. Dokumentację projektu nowego szlaku lub nowego wariantu istniejącego szlaku stanowią:
   a. wniosek zawierający szczegółowy opis przebiegu szlaku z uwzględnieniem rodzaju dróg, którymi będzie prowadzony oraz uzasadnienie potrzeby jego wyznakowania;
   b. mapa w skali 1:50 000 z naniesionym projektowanym szlakiem i istniejącymi już szlakami lub starym i nowym wariantem przebiegu modyfikowanego szlaku;

c. odpisy uzgodnień właścicieli terenów przez które przebiegać będzie szlak;
d. źródła finansowania prac.

4. Dokonywanie samowolnych zmian w sieci szlaków przed uzyskaniem akceptacji właściwej komisji ZG PTTK obciąża odpowiedzialnością i kosztami jednostkę prowadzącą prace znakarskie.
5. Nazwy lub imiona szlaków nadaje Prezydium Zarządu Głównego PTTK po uzyskaniu pozytywnej opinii właściwej komisji.

ZASADY PROWADZENIA SZLAKÓW

1. Szlaki lądowe powinny prowadzić istniejącymi ścieżkami i drogami o nieutwardzonej nawierzchni, a gdy zachodzi konieczność zachowania ciągłości szlaku odcinek taki po drodze utwardzonej nie powinien być dłuższy niż 5 km.
2. Szlak powinien zaczynać się (kończyć) przy przystankach, stacjach komunikacji zbiorowej, w punktach węzłowych szlaków lub przy obiektach PTTK.
3. W dużych miastach i aglomeracjach szlaki powinny zaczynać się przy końcowych, a wyjątkowo pośrednich przystankach komunikacji miejskiej. W małych miejscowościach wszystkie szlaki powinny się schodzić w jednym miejscu.
4. Szlak musi:
   a. przebiegać w sposób logiczny bez niepotrzebnego nakładu drogi i krążenia,
   b. posiadać znaki informacyjne.
5. Szlak nie powinien:
   a. prowadzić wspólnie z innym szlakiem na odcinku dłuższym niż 3 km;
   b. rozwidlać się lub krzyżować ze szlakiem tego samego koloru.
6. Należy unikać równoległego przebiegu szlaków tego samego koloru w niewielkiej od siebie odległości.
7. Należy unikać prowadzenia szlaków w miejscach niebezpiecznych lub terenie zagrożonym erozją. W koniecznych wypadkach należy przewidzieć budowę zakosów lub innych zabezpieczeń ścieżki.
8. Szlaki lądowe z wyjątkiem prowadzonych przez tereny niebezpieczne powinny być dostępne w każdej porze roku.
9. Szlaki narciarskie, rowerowe i konne nie mogą być prowadzone w terenach lub po ścieżkach stwarzających zagrożenia dla turystów. Górskie szlaki narciarskie w terenach odkrytych lub niebezpiecznych mogą być prowadzone wariantami w tym samym kolorze i powinny być wyznakowane tyczkami. Drogi i ścieżki po których dopuszcza się ruch rowerowy muszą mieć minimum 1,5 m szerokości.
10. Ścieżki spacerowe w pobliżu większych miejscowości turystycznych i uzdrowiskowych powinny mieć formę zamkniętych pętli o długości nie przekraczającej 5 km.
11. Ścieżki dydaktyczne (naukowe) wykonywane są na zlecenie administracji obszarów chronionych (rezerwat, park krajobrazowy, park narodowy) lub wyznaczone w rejonie szczególnie atrakcyjnym pod względem poznawczym. Ich przebieg, treść krajoznawcza i naukowa ustalane są i finansowane przez zleceniodawcę.

OZNAKOWANIE SZLAKÓW

l. Wyróżnia się dwie grupy symboli stosowanych do oznakowania szlaków:
   a. znaki określające przebieg szlaku;
   b. znaki informacyjne i ostrzegawcze.

SZLAKI WODNE

Podstawowym (jedynym) urządzeniem stosowanym do oznakowania szlaków kajakowych jest urządzenie informacyjne - tablica z zadaszeniem, której widok przedstawia.

Rys. 62

Każda tablica składa się z dwu paneli:
a) górny przedstawia znak informacyjny lub ostrzegawczy,
b) dolny - informacyjny - przedstawia logo szlaku, nazwę lub logo opiekuna szlaku, logo Oddziału PTTK oraz kolejny nr znaku na szlaku

Wprowadza się następujące rodzaje znaków:
a) znak szlaku z kilometrażem od ujścia rzeki

Rys. 64

b) znak szlaku z odległością między polami biwakowymi

Rys. 63

c) pole biwakowe

Rys. 65

d) stanica wodna

Rys. 66

e) plan sytuacyjny

Rys. 67

f) miejsce wodowania

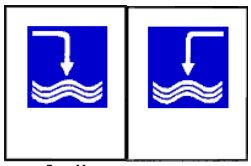

Rys. 68 Rys. 69

g) miejsce dobijania

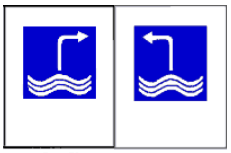

Rys. 70 Rys. 71

h) wpływ rzeki z jeziora

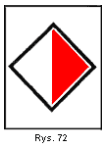

Rys. 72

i) dopływ

Rys. 73

j) osobliwości

Rys. 74

k) niebezpieczeństwo

Rys. 75

1) pale

Rys. 76

m) pływające pale

Rys. 77

n) zwisająca lina

Rys. 78

o) nie do przepłynięcia

Rys. 79

p) zapora nie do przepłynięcia

Rys. 80

q) zapora ewentualnie do przepłynięcia

Rys. 81

r) wodowskaz

Rys. 82

s) elektrownia

Rys. 83

t) zakaz pływania

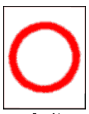
Rys. 84

RZEKA REGA

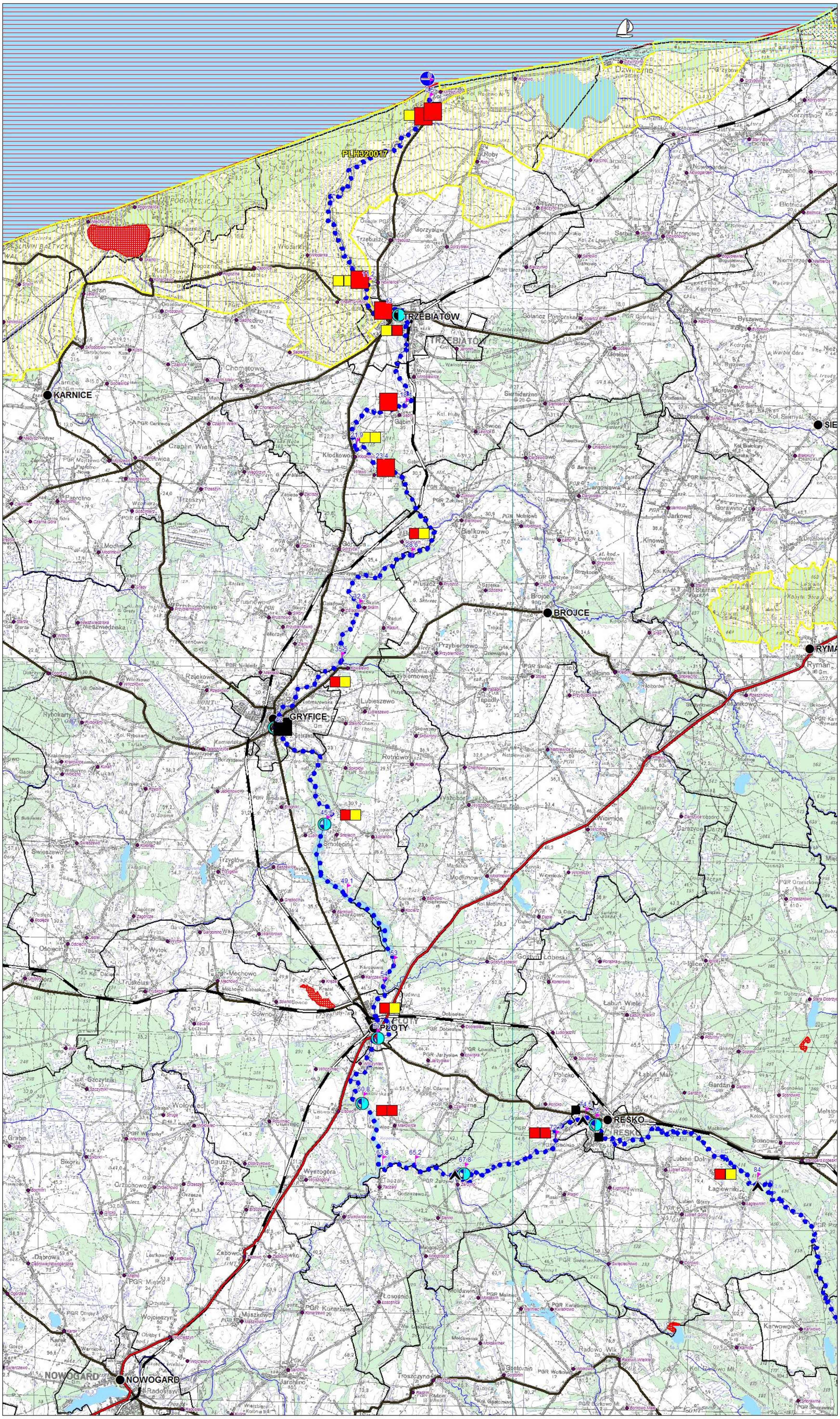

PLH320017
TRZEBIATÓW
KARNICE
GRYFICE
BROJCE
PŁOTY
RESKO
NOWOGARD
0
0,5
11,2
13
18,1
21,9
23,4
28,6
32,9
35,5
42
45,6
49,1
53
54
57
60,8
63,8
65,2
67,8
72,7
74,5
75
84

RZEKA REGA

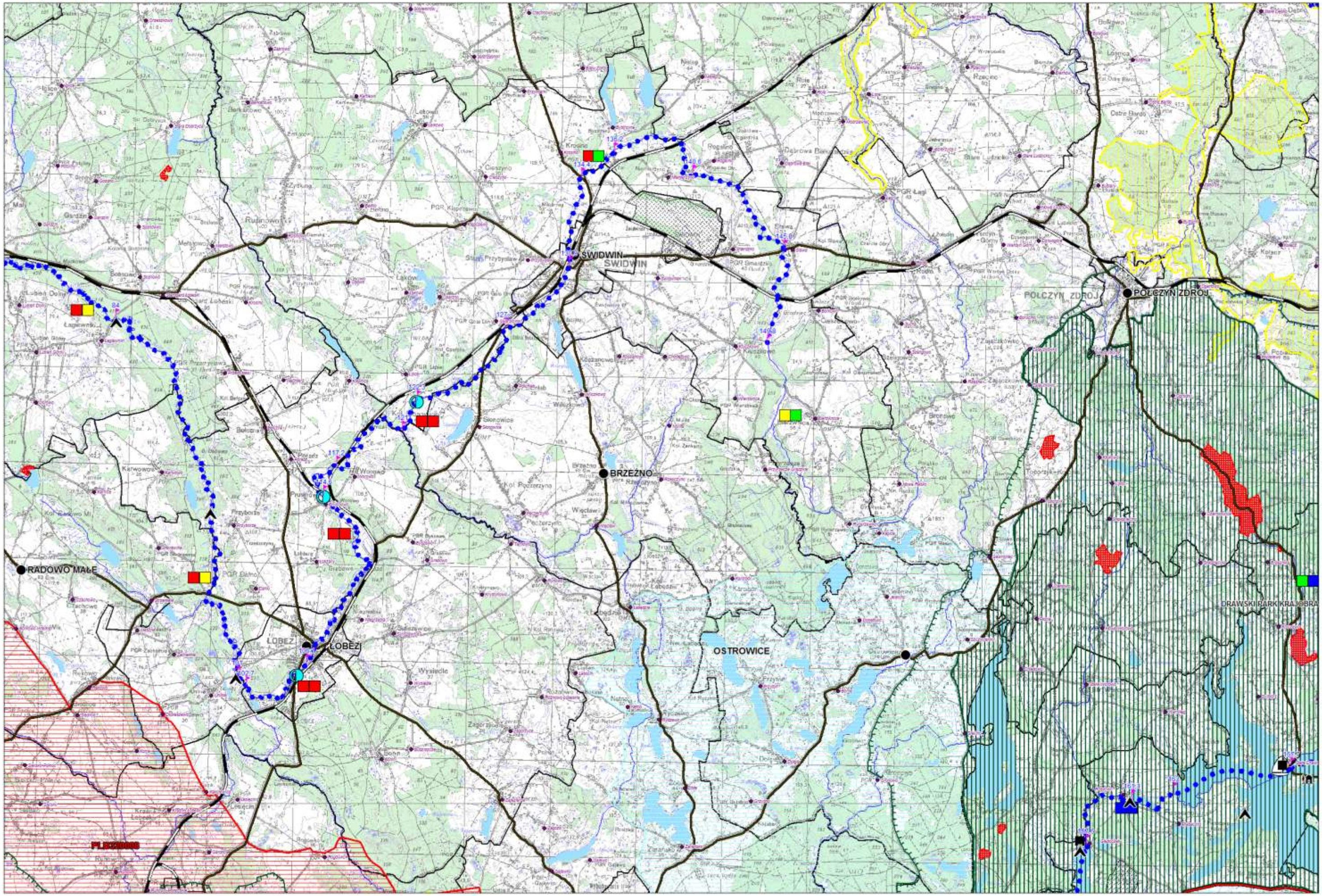
SWIDWIN
POŁCZYN ZDRÓJ
BRZEŻNO
RADOWO MAŁE
ŁOBEZ
OSTROWICE
DRAWSKI PARK KRAJOBRA

RZEKA PARSĘTA

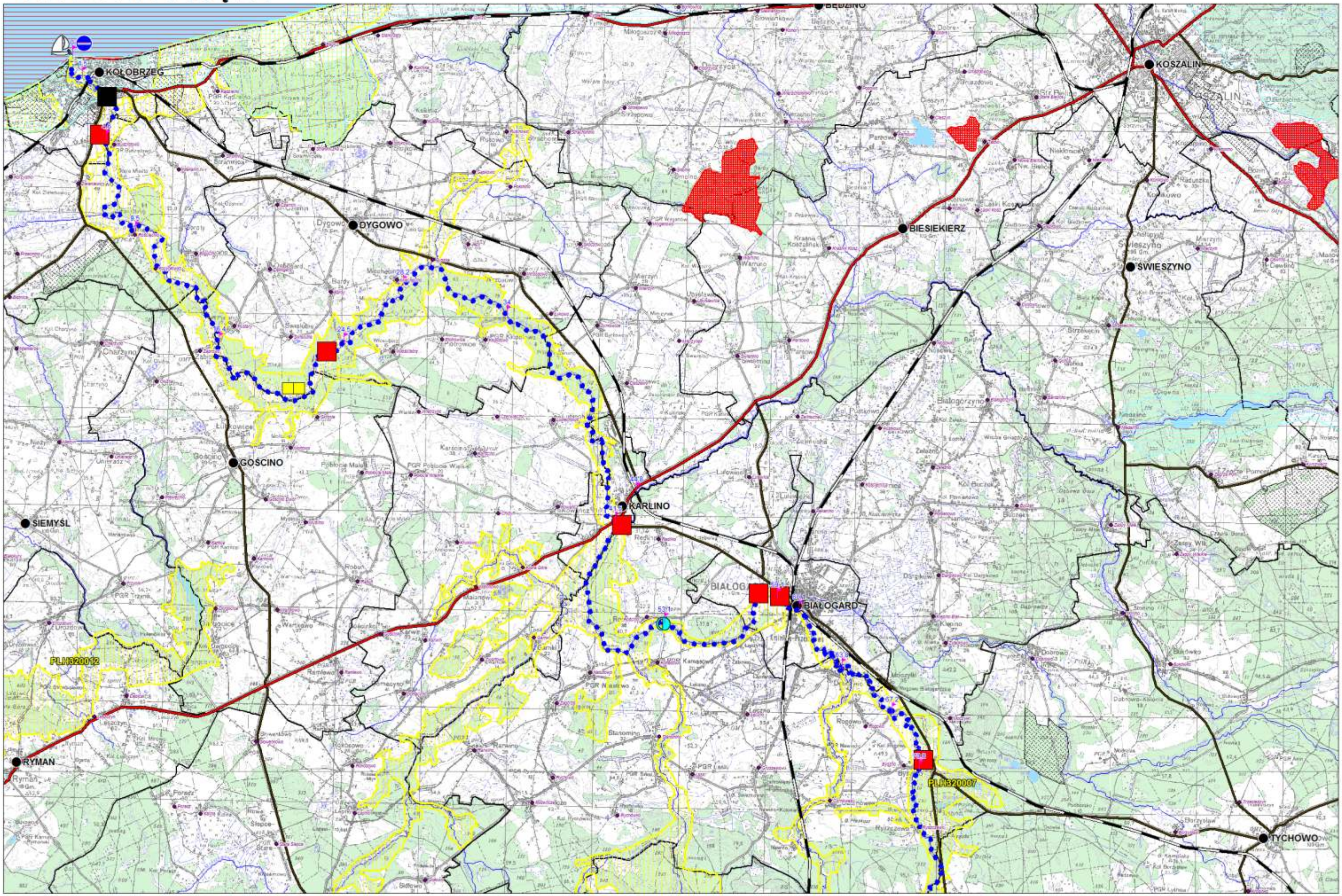

RZEKA PARSĘTA

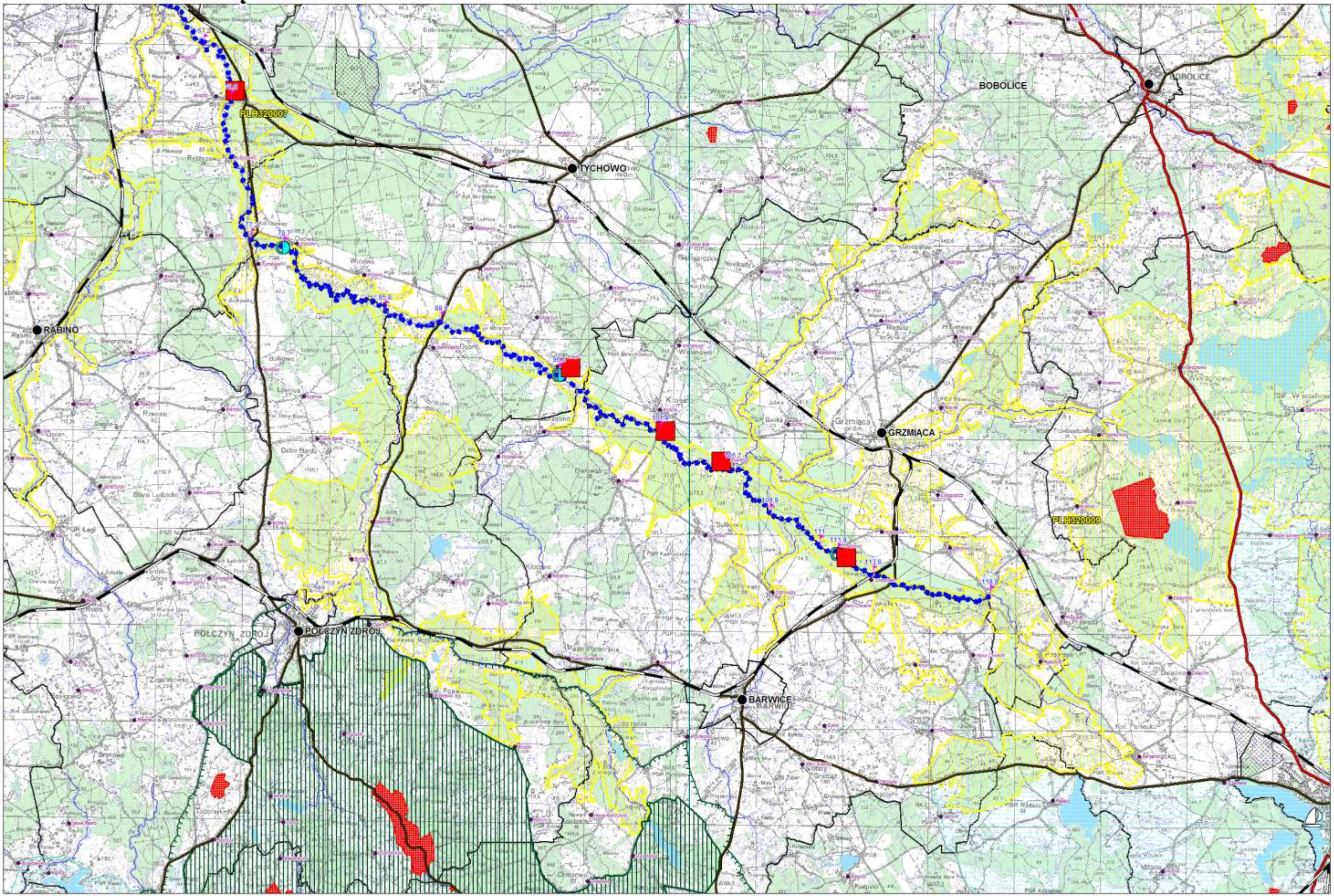

RZEKA DRAWA

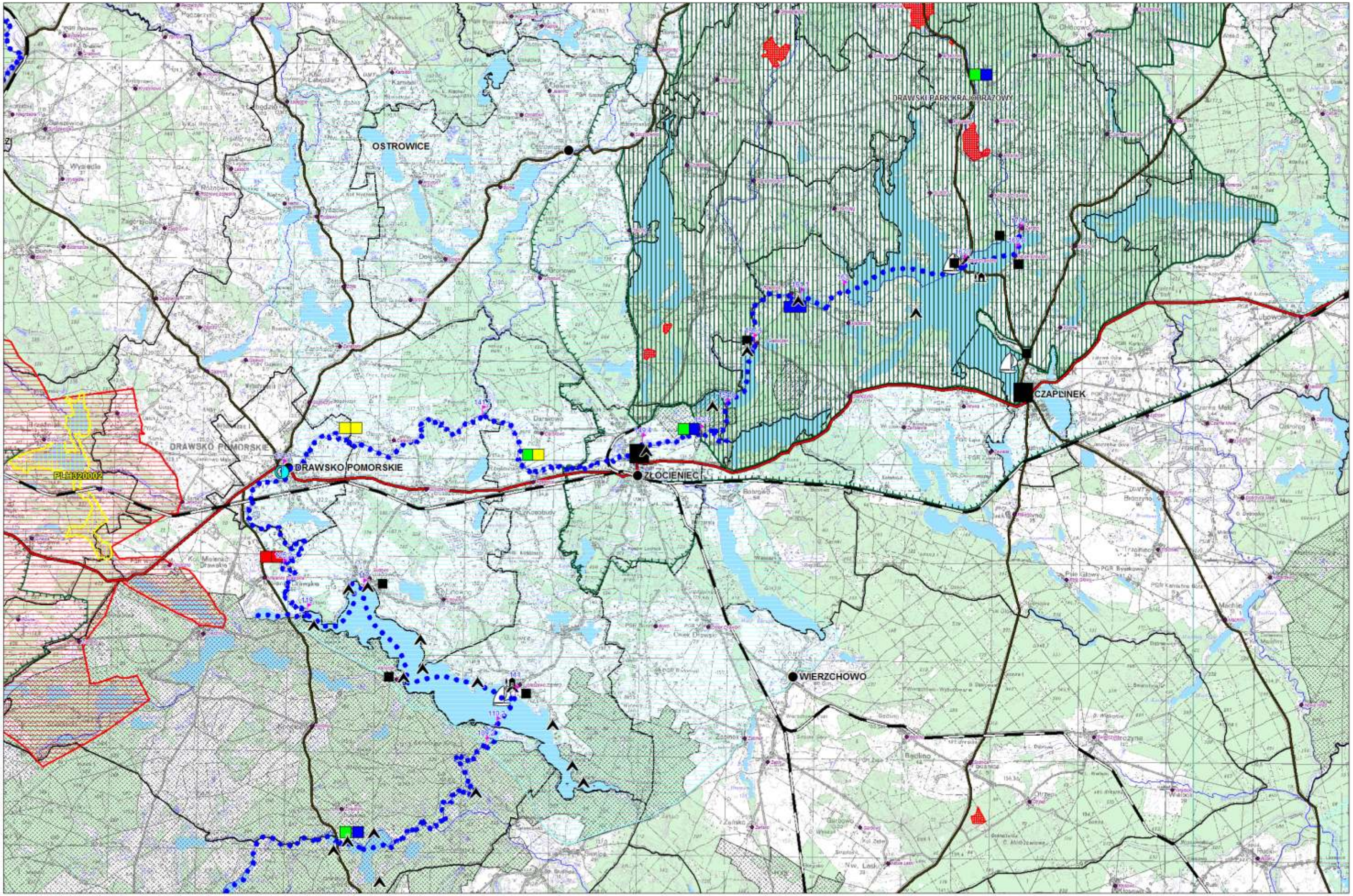
OSTROWICE
DRAWSKI PARK KRAJOBRAZOWY
CZAPLINEK
DRAWSKO POMORSKIE
DRAWSKO POMORSKIE
PLH320002
ZŁOCIENIEC
WIERZCHOWO

JEZIORO DĄBIE, ZALEW SZCZECIŃSKI, ZALEW KAMIEŃSKI

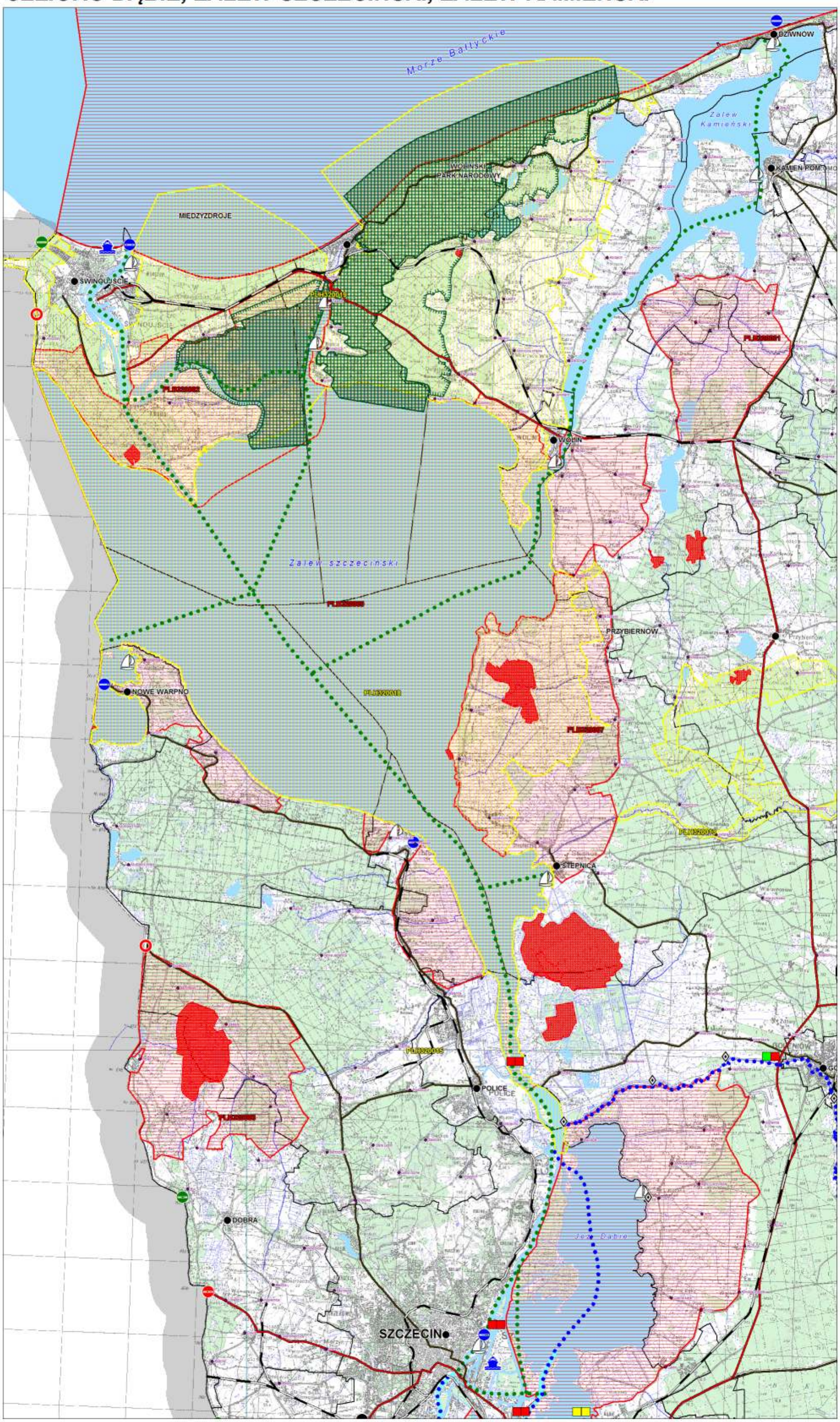

RZEKA ODRA

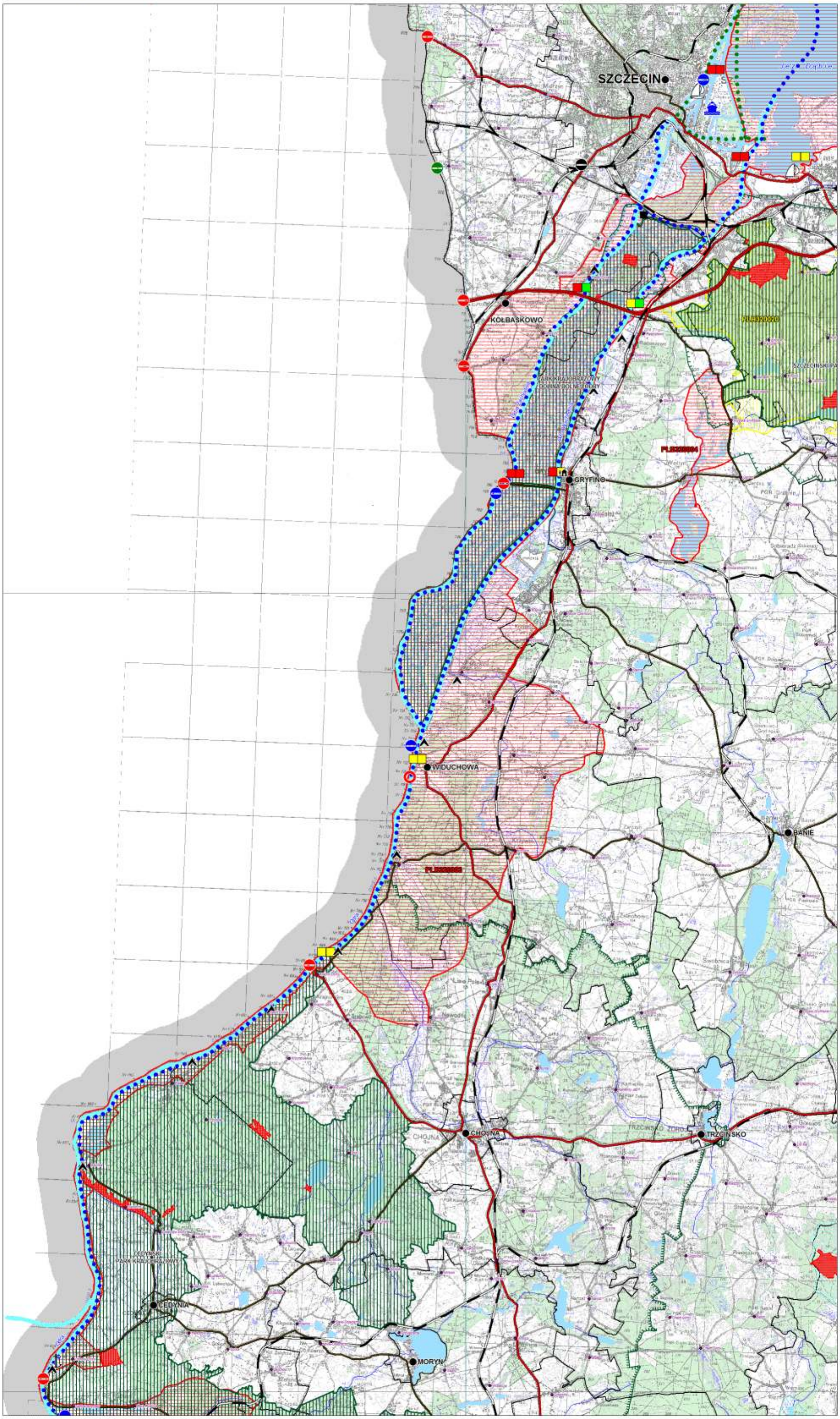
SZCZECIN
KOŁBASKOWO
GRYFINO
WIDUCHOWA
BANIE
CHOJNA
TRZCIŃSKO
CEDYNIA
MORYŃ

RZEKA ODRA

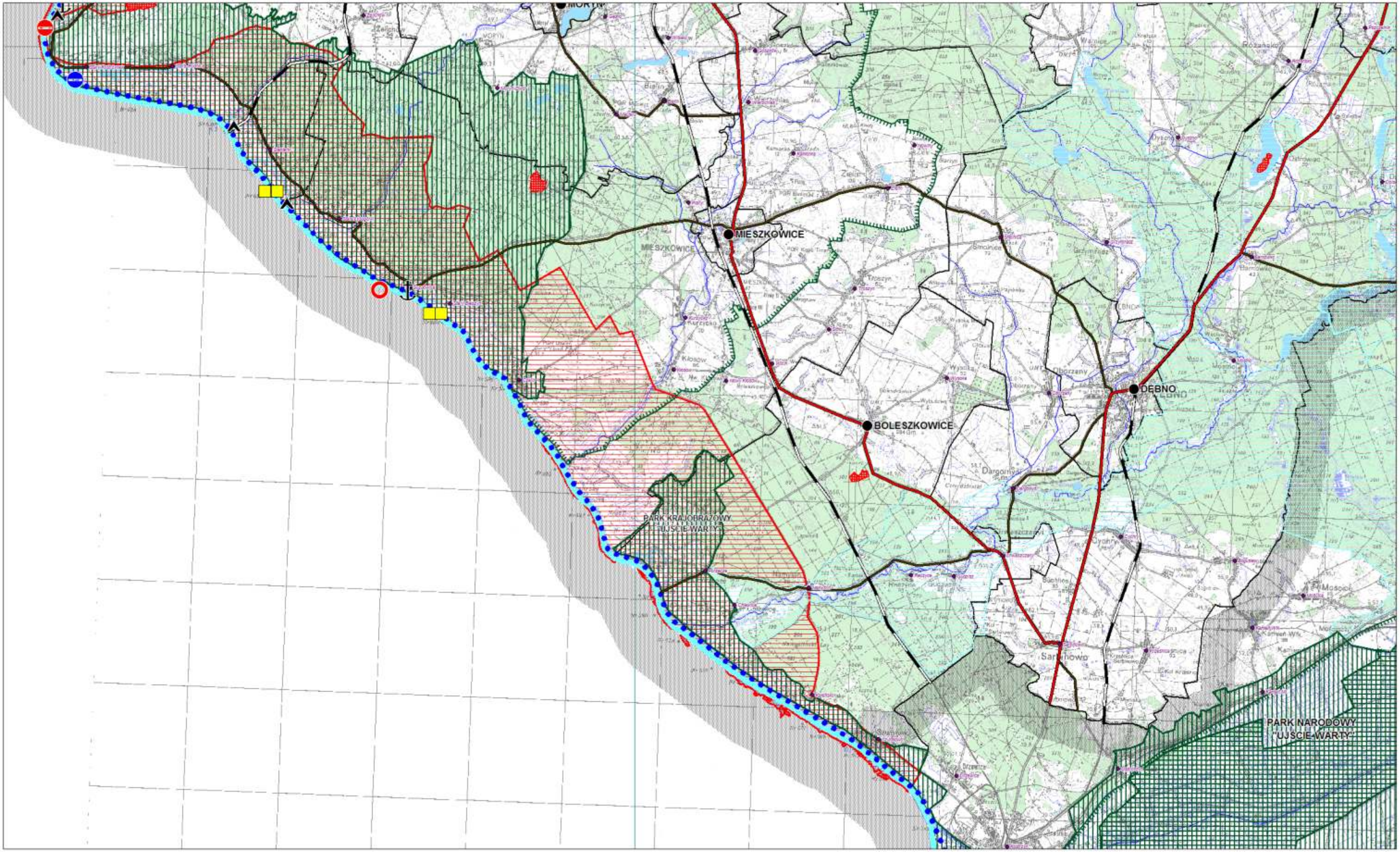
MIESZKOWICE
BOLESZKOWICE
DĘBNO
PARK KRAJOBRAZOWY
"UJŚCIE WARTY"
PARK NARODOWY
"UJŚCIE WARTY"

RZEKA DRAWA

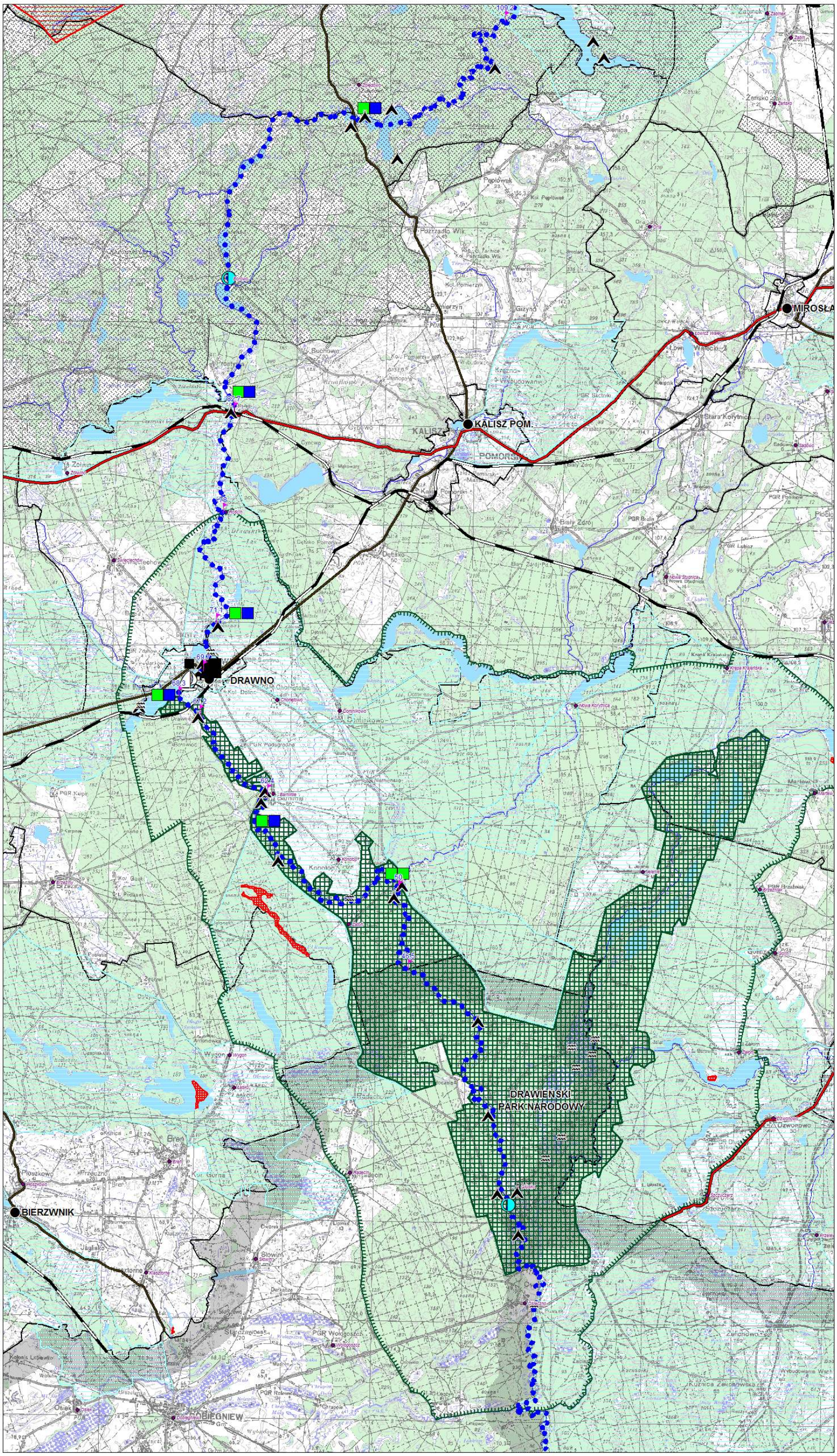
MIROSŁA
KALISZ POM.
DRAWNO
DRAWIEŃSKI
PARK NARODOWY
BIERZWNIK
BIEGNIEW

RZEKA INA

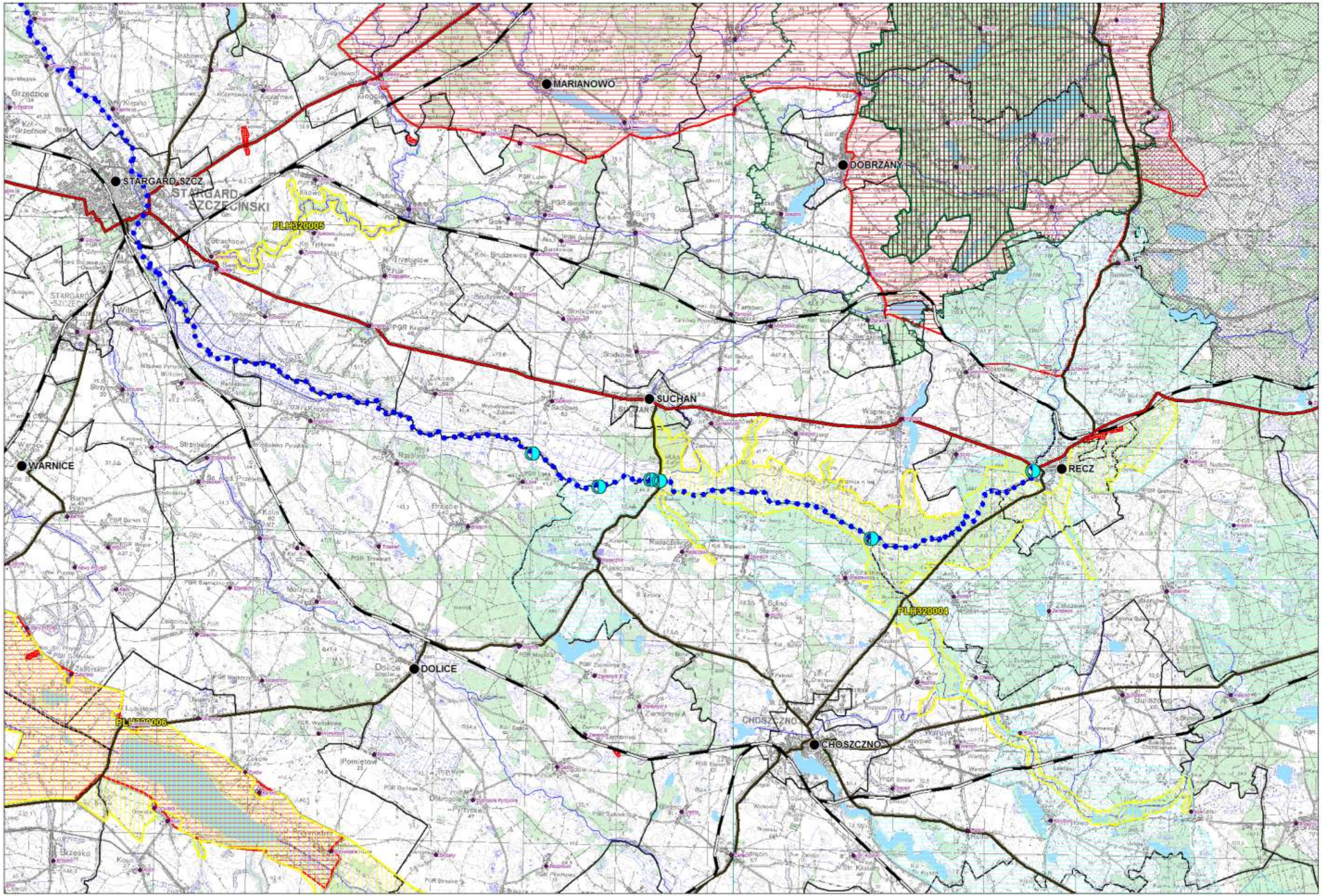
MARIANOWO
DOBRZANY
STARGARD SZCZ.
STARGARD SZCZECIŃSKI
PLH320005
SUCHAN
WARNICE
RECZ
PLH320004
DOLICE
PLH320006
CHOSZCZNO

RZEKA INA

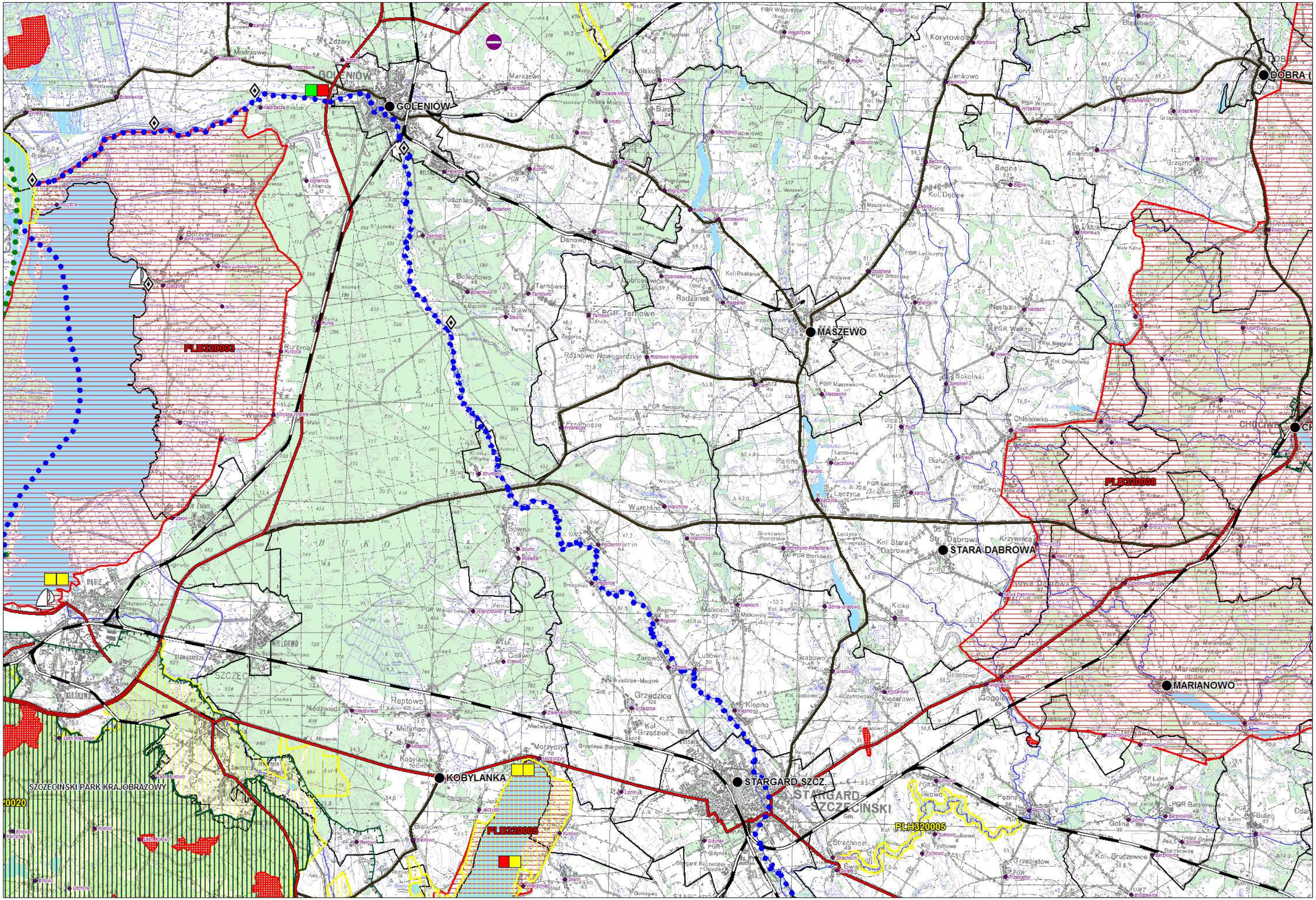
GOLENIÓW
MASZEWO
DOBRA
STARA DĄBROWA
MARIANOWO
KOBYLANKA
STARGARD SZCZ.
STARGARD SZCZEŃSKI
PLB320003
PLB320008
PLB320005
PLH320005
SZCZECIŃSKI PARK KRAJOBRAZOWY

PROGRAM ROZWOJU TURYSTYKI W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM NA LATA 2002 - 2006

GŁÓWNE SZLAKI WODNE

Skala 1: 100 000

LEGENDA :

- GŁÓWNE SZLAKI WODNE
- TOR WODNY
- ODRZAŃSKA DROGA WODNA
- PORTY MORSKIE
- BUDOWLE PIĘTRZĄCE NA RZEKACH
- PRZYSTANIE ŻEGLUGI PASAŻERSKIEJ
- PRZYSTANIE WODNE (PORTY JACHTOWE)
- STANICE WODNE ISTN. / PROJ.
- POLA BIWAKOWE
- KEMPINGI
- KĄPIELISKA
- WYPOŻYCZALNIE SPRZĘTU WODNEGO
- SLIPY KAJAKOWE - PROJEKT TURYSTYCZNY "MEANDRY INY"
- 25,8 KILOMETRAŻ

JAKOŚĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH (wg IOŚ, WIOŚ w Szczecinie 2002-2003)

a b — Klasa czystości wód w punkcie pomiarowym na podstawie:
a - parametrów fizykochemicznych
b - stanu sanitarnego

I II III IV V — Klasa czystości wód powierzchniowych

- AUTOSTRADY
- DROGI KRAJOWE
- DROGI WOJEWÓDZKIE
- KOLEJE

PRZEJŚCIA GRANICZNE

- drogowe - istniejące/projektowane
- wodne
- pieszo-rowerowe
- kolejowe
- lotnicze

- TEREN POLIGONU WOJSKOWEGO

WAŻNIEJSZE OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

- PARKI NARODOWE
- REZERWATY PRZYRODY
- PARKI KRAJOBRAZOWE
- OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
- OTULINY PARKÓW NARODOWYCH I KRAJOBRAZOWYCH

OBSZARY NATURA 2000

- OBSZARY SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW
- SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK

GRANICE ADMINISTRACYJNE

- PAŃSTWA
- WOJEWÓDZTW
- GMIN
- GOLENIÓW — SIEDZIBA WŁADZ ADMINISTRACYJNYCH I NAZWA GMINY
- Strzelewo — POZOSTAŁE MIEJSCOWOŚCI

PROGRAM ROZWOJU TURYSTYKI W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM NA LATA 2002 - 2006

SZLAKI WODNE

Skala 1: 250 000

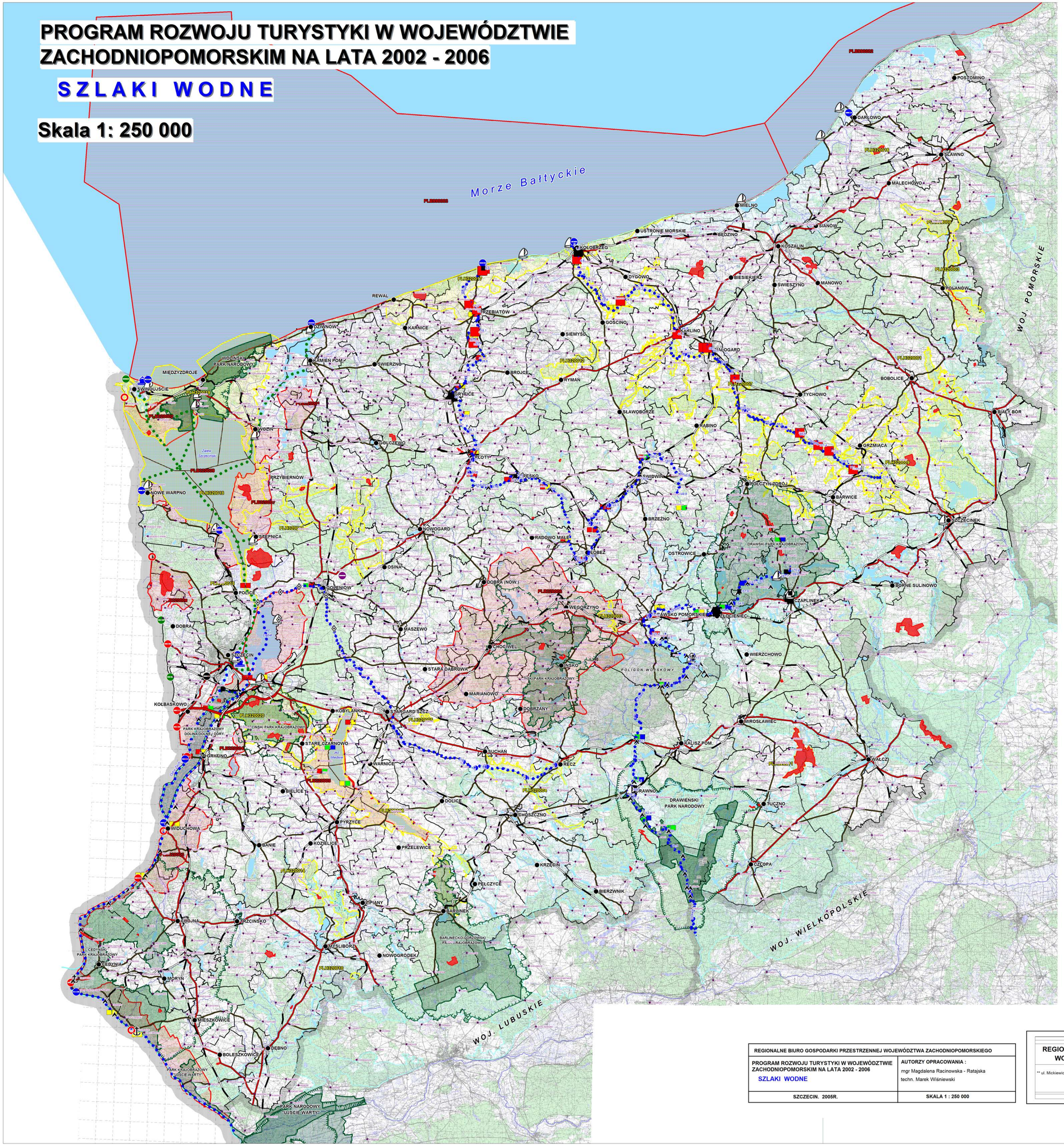

LEGENDA :

- GŁÓWNE SZLAKI WODNE
- TOR WODNY
- ODRZAŃSKA DROGA WODNA
- PORTY MORSKIE
- BUDOWLE PIĘTRZĄCE NA RZEKACH
- PRZYSTANIE ŻEGLUGI PASAŻERSKIEJ
- PRZYSTANIE WODNE (PORTY JACHTOWE)
- STANICE WODNE ISTN. / PROJ.
- POLA BIWAKOWE
- KEMPINGI
- KĄPIELISKA
- WYPOŻYCZALNIE SPRZĘTU WODNEGO
- SLIPY KAJAKOWE - PROJEKT TURYSTYCZNY "MEANDRY INY"
- KILOMETRAŻ

JAKOŚĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH (wg IOŚ, WIOŚ w Szczecinie 2002-2003)

a b — Klasa czystości wód w punkcie pomiarowym na podstawie:
a - parametrów fizykochemicznych
b - stanu sanitarnego

I II III IV N — Klasa czystości wód powierzchniowych

- AUTOSTRADY
- DROGI KRAJOWE
- DROGI WOJEWÓDZKIE
- KOLEJE

PRZEJŚCIA GRANICZNE

/ drogowe - istniejące/projektowane
wodne
pieszo-rowerowe
kolejowe
lotnicze

- TEREN POLIGONU WOJSKOWEGO

WAŻNIEJSZE OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

- PARKI NARODOWE
- REZERWATY PRZYRODY
- PARKI KRAJOBRAZOWE
- OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
- OTULINY PARKÓW NARODOWYCH I KRAJOBRAZOWYCH

OBSZARY NATURA 2000

- OBSZARY SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW
- SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK

GRANICE ADMINISTRACYJNE

- PAŃSTWA
- WOJEWÓDZTW
- GMIN
- GOLENIÓW — SIEDZIBA WŁADZ ADMINISTRACYJNYCH I NAZWA GMINY
- Strzelewo — POZOSTAŁE MIEJSCOWOŚCI

REGIONALNE BIURO GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO	
PROGRAM ROZWOJU TURYSTYKI W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM NA LATA 2002 - 2006 SZLAKI WODNE	AUTORZY OPRACOWANIA : mgr Magdalena Racinowska - Ratajska techn. Marek Wiśniewski
SZCZECIN. 2005R.	SKALA 1 : 250 000

REGIONALNE BIURO GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

** ul. Mickiewicza 41 * 70 - 383 SZCZECIN * tel. (+ 48) 91 48 503 13 / fax (+ 48) 91 48 503 14 **
** e-mail: biuro@rbgp.pl www.rbgp.pl **